

Voortgang Programma Regeldruk Bedrijven 2011 - 2015

Samenvatting

Het kabinet wil bedrijven meer ruimte bieden om te ondernemen en te groeien. Regeldruk is een belangrijke factor die de kwaliteit van het ondernemersklimaat bepaalt. Dit blijkt ook uit de agenda's van de topteams. Efficiënte wet- en regelgeving met weinig regeldruk wordt genoemd als een van de randvoorwaarden voor de concurrentiekracht van de topsectoren.

Het kabinet zal daarom de administratieve lasten – bovenop eerdere reducties – deze kabinetsperiode met een kwart verminderen en introduceert daarnaast, als een van de eerste landen ter wereld, spelregels voor het beperken van nalevingskosten.

Ondernemers ervaren lastendruk in grote knelpunten en in kleine irritaties. Naast een algemene aanpak die verlichting voor alle ondernemers moet brengen, pakt dit kabinet de regeldruk domein- en sectorgericht aan om kleinere irritaties van ondernemers in verschillende branches op te sporen en aan te pakken.

Belemmeringen komen niet alleen voort uit de wetten en regels zelf, maar ook uit de wijze waarop deze worden uitgevoerd. Het kabinet wil bedrijven daarom ook –onder voorwaarden- meer ruimte geven bij de toepassing van regels, komen tot een efficiëntere digitale gegevensuitwisseling tussen overheid en bedrijven, goed presterende bedrijven belonen met minder inspecties en de kwaliteit van de dienstverlening van de overheid verbeteren.

Een kwart minder administratieve lasten

Het regeerakkoord beschrijft de ambitie van dit kabinet: in 2012 liggen de administratieve lasten 10% lager dan in 2010 en in 2015 bedraagt de vermindering 25%. Met de maatregelen in deze brief wordt de doelstelling voor 2012 ruimschoots gerealiseerd. Belangrijke maatregelen zijn de uniformering loonbegrip, vereenvoudigingen in aanbestedingen en modernisering van het activiteitenbesluit, waardoor er minder bedrijven een vergunning voor hun activiteiten hoeven aan te vragen.

De maatregelen die in deze brief worden aangekondigd leiden tot een verlaging van de lastendruk van ruim 20%. Daarmee komt ook de doelstelling van 25% lagere regeldruk in 2015 al in zicht. De resterende reductie komt van maatregelen die nog in de ontwerpfase zijn, zoals bijvoorbeeld de omgevingswet en de vereenvoudiging van bouwregelgeving. De berekeningen van het effect op de regeldruk kunnen nu nog niet gemaakt worden. In 2012 komt hierover duidelijkheid.

Introductie van een kader voor nalevingskosten

Nalevingskosten zijn kosten die bedrijven moeten maken om te voldoen aan inhoudelijke eisen uit wet- en regelgeving, bijvoorbeeld investeringen ten behoeve van de brandveiligheid. Dergelijke kosten zijn – voor zover bedrijven ze niet ook zouden maken als dat niet verplicht zou zijn – natuurlijk net als belastingen en administratieve lasten kostenverhogend. Daarom wil het kabinet de als hinderlijk ervaren, bedrijfsvreemde nalevingskosten uit hoofde van nationale wetgeving met netto € 200 mln. verlagen.

Weg met de irritaties

Samen met brancheorganisaties en ondernemers uit verschillende domeinen en sectoren worden knelpunten in regelgeving, in de uitvoering van regelgeving en oplossingsrichtingen in kaart gebracht en waar mogelijk ingevoerd. Hierdoor kan er veel irritatie bij ondernemers worden weggenomen, ook al is de beperking van de administratieve lasten soms relatief klein.

Een voorbeeld van irritatie bij bedrijven is de toets op bouwwerken. Het kabinet wil de huidige wettelijke verplichting om (extern) advies bij een welstandscommissie in te winnen vervangen door een 'kan-bepaling'. Hierdoor krijgen gemeenten wel de ruimte, maar niet de plicht om welstand te

laten toetsen door de welstandscommissie van de gemeente. Dit maakt het proces eenvoudiger en sneller.

Een ander voorbeeld van irritatie is het leveren van informatie aan de overheid in het kader van de wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (BIBOB). Bedrijven moeten ieder jaar (deels overlappende) informatie verstrekken. Door gemeenten te ondersteunen en gemakkelijker toegang te bieden tot andere informatiebronnen kan de BIBOB eenvoudiger en selectiever worden toegepast. Hierdoor worden bedrijven die hun zaken op orde hebben ontzien en kunnen gemeenten de BIBOB gericht inzetten op malafide bedrijven.

Ook wordt het aantal enquêtes van het CBS beperkt. Er kan meer gebruik worden gemaakt van de gegevens die er al zijn, zoals de BTW-gegevens van de Belastingdienst. Ook gaat het CBS beter aansluiten bij de manier waarop ondernemers hun gegevens administreren. Dat kan de invultijd van de enquêtes verminderen.

Meer gemak met regels

Om tot een efficiëntere uitvoering van de noodzakelijke regels te komen wordt versterkt ingezet op de digitalisering van de (verplichte) informatiestromen tussen overheid en bedrijfsleven. Met de introductie van het Ondernemingsdossier hoeven bedrijven nog maar eenmalig digitaal hun gegevens, die nodig zijn voor onder andere vergunningverlening en toezicht, vast te leggen in hun dossier. Vanaf het vierde kwartaal wordt het Ondernemingsdossier stapsgewijs ingevoerd in de koploperbranches horeca, recreatie en de rubber- en kunststofindustrie. Diverse gemeenten, waaronder de vier grootste, zullen aansluiten op het Ondernemingsdossier.

Het Bewijs van Goede Dienst blijkt voor gemeenten een goed middel om hun dienstverlening te verbeteren. Inmiddels gebruiken 144 gemeenten het Bewijs van Goede Dienst (ruim 50% van de bedrijven zijn gevestigd in deze gemeenten) en eind 2011 hebben ook de 10 belangrijkste rijksuitvoeringsdiensten het Bewijs van Goede Dienst gekregen.

Vanuit vertrouwen...

Vanuit vertrouwen krijgen bedrijven, die publieke belangen kunnen garanderen binnen de wettelijke kaders, meer flexibiliteit voor toepassing van de regels. Er zijn de afgelopen periode pilots gestart in het Rotterdamse havengebied, de chemische industrie en de horeca. De resultaten uit de pilots vormen de basis om vertrouwensovereenkomsten met bedrijven af te sluiten. Hiermee krijgen bedrijven meer flexibiliteit om binnen de wettelijke kaders hun activiteiten in te vullen.

Goed presterende bedrijven profiteren daarnaast van de inspectievakantie, waarbij het aantal bezoeken van inspecteurs wordt teruggebracht. Nu al geldt dat bedrijven die hun zaken op orde hebben maximaal 2 maal per jaar bezoek krijgen van de rijksinspectie. Per 1 januari 2012 wordt dit voor alle rijksinspecties tezamen van kracht. Hierdoor kunnen inspecteurs meer tijd besteden aan risicovolle bedrijven.

Meer flexibiliteit staat ook centraal in het project 'right to challenge'. Hierdoor krijgen bedrijven de ruimte om alternatieven voor bestaande wet- en regelgeving aan te dragen. Bedrijven krijgen binnen bepaalde voorwaarden de mogelijkheid om innovatieve projecten, vereenvoudigde procedures of een vermindering van de regeldruk uit te proberen. Wanneer een proef succesvol is wordt gekeken hoe de wet aangepast kan worden.

Voorkomen is beter dan genezen

Minder regeldruk betekent ook zo veel mogelijk voorkómen dat nieuwe regeldruk ontstaat, zowel nationaal als in de Europese Unie. In de afgelopen periode is de toetsing van nieuwe regelgeving verbeterd door de invoering van het integraal afwegingskader (IAK) en het van start gaan van de Commissie Effect Toetsing. Ook is het nieuwe college van ACTAL benoemd en is haar rol vernieuwd met onder andere advisering op basis van concrete signalen uit het bedrijfsleven.

In de EU wordt nog sterker ingezet op het zo vroeg mogelijk identificeren van substantiële nieuwe regeldruk via verschillende trajecten.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 'minder en betere regels' wordt ingegaan op de invulling van de 25% administratieve lasten (paragraaf 1), het kader nalevingskosten (paragraaf 2) en specifieke wensen van het bedrijfsleven in de domein- en sector aanpak (paragraaf 3).

In hoofdstuk 3 'meer gemak met regels' wordt in paragraaf 1 ingegaan op de eenmalige gegevensuitvraag (onder andere ondernemingsdossier), vervolgens op de verbetering van dienstverlening (paragraaf 2) en in paragraaf 3 op toezicht en de vertrouwensaanpak. In hoofdstuk 4 wordt ingegaan op medeoverheden en Europa.

1. Inleiding

Het kabinet wil bedrijven meer ruimte bieden om te ondernemen en te groeien. In de context van een groeiende internationale concurrentie zorgt het kabinet voor goede randvoorwaarden voor het bedrijfsleven, zodat onze sterke positie wordt behouden en nieuwe kansen worden benut.

Met het nieuwe bedrijfslevenbeleid wil het kabinet bedrijven optimaal faciliteren om in te haken op de kansen die globalisering biedt en om maatschappelijke uitdagingen te kunnen oppakken. Het kabinet heeft hierover recent de nota 'Krachtig naar de top: het nieuwe bedrijvenbeleid in actie(s)' aan de Tweede Kamer gestuurd. Daarin wordt onder meer ingegaan op de voorstellen van de tien topteams bestaande uit vertegenwoordigers van het bedrijfsleven, kennisinstellingen en overheid, die voor hun sector een actieagenda hebben opgesteld.

Regeldruk is één van de elementen die de kwaliteit van het ondernemersklimaat bepalen. Belemmeringen komen niet alleen voort uit de wetten en regels zelf maar ook uit de uitvoering ervan. Dat blijkt ook uit de agenda's van de topteams. Efficiënte wet- en regelgeving met weinig regeldruk wordt genoemd als een van de randvoorwaarden voor de concurrentiekracht van de topsectoren.

De afgelopen maanden is het Programma Regeldruk Bedrijven, dat op 7 februari 2011 aan de Tweede Kamer is gestuurd, verder ingevuld en zijn tal van activiteiten gestart. Het kabinet zet in op twee sporen: een forse vermindering van regeldruk en meer gemak met regels. Minder regeldruk betekent ook zo veel mogelijk voorkómen dat nieuwe regeldruk ontstaat, zowel nationaal als in de EU. Meer gemak met regels houdt in dat de uitvoering van de noodzakelijke regels efficiënter gebeurt voor zowel ondernemers als voor de overheid. Dit vraagt onder andere om een versterkte inzet op de digitalisering van de (verplichte) informatiestromen tussen overheid en bedrijfsleven. In deze brief worden de verdere invulling van het programma en de eerste resultaten beschreven.

Het kabinet wil het volgende bereiken:

- De in het regeerakkoord beloofde stevige reductie van administratieve lasten wordt gerealiseerd. Voor nalevingskosten is er een kader waarmee voor het eerst een concrete doelstelling voor de reductie van nalevingskosten kan worden gerealiseerd.
- Er komt een *merkbare* vermindering van de regeldruk: procedures moeten sneller en gemakkelijker worden, interacties met de overheid moeten tot minder irritaties en tot een betere bejegening leiden. Voor het realiseren van deze ambitie wordt goed gekeken naar de specifieke wensen van het bedrijfsleven. Er wordt gewerkt aan een efficiëntere (digitale) uitwisseling van gegevens tussen overheid en bedrijfsleven. Verder wordt de 'inspectievakantie' ingevoerd en voert het kabinet experimenten uit met een aanpak vanuit vertrouwen in de professionaliteit van ondernemers.
- Er wordt zo veel mogelijk voorkómen dat nieuwe regeldruk ontstaat, zowel nationaal als in de EU. Daartoe wordt ondermeer de toetsing van nieuwe regelgeving verbeterd en is de rol van Actal vernieuwd.

2. Minder en betere regels

De aanpak van regeldruklasten is gericht op het verminderen van administratieve lasten en van nalevingskosten. Bij administratieve lasten gaat het om informatie die ondernemers aan de overheid moeten leveren. Om de merkbaarheid van deze aanpak voor ondernemers te vergroten worden op basis van signalen van ondernemers ook 'kleinere' maar irriterende lasten aangepakt. Bij nalevingskosten gaat het om kosten – veelal investeringen - die bedrijven moeten maken om te voldoen aan inhoudelijke eisen uit regelgeving.

2.1. Administratieve lasten

Het regeerakkoord beschrijft de ambitie van dit kabinet: in 2012 liggen de administratieve lasten 10% lager dan in 2010 en in 2015 bedraagt de vermindering 25%. Op grond van de maatregelen die in deze brief worden gepresenteerd bedraagt de reductie eind 2012 11,9%. Daarmee wordt de doelstelling voor 2012 ruimschoots gerealiseerd.

Voor de hele kabinetsperiode (t/m 2015) komt met de departementale reductieplannen op dit moment een netto reductie van de administratieve lasten in beeld van € 1.628 mln. (21,8%). Daarnaast is er een groot aantal nieuwe maatregelen in de plannen opgenomen. Sommige daarvan zijn nog in het beginstadium van uitwerking en daarvan bestaat nog geen volledig beeld van de concrete bijdrage aan de vermindering van de administratieve lasten. Denk bijvoorbeeld aan de Waterwet, de fiscale agenda en de herziening van het omgevingsrecht en van de bouwregelgeving. De reducties die deze maatregelen opleveren moeten nog berekend worden; de maatregelen zijn nog in zo'n vroeg stadium dat dit nog niet precies in beeld gebracht kan worden. Uiteindelijk zullen al deze maatregelen optellen tot een verlaging van de administratieve lasten van minimaal 25% in 2015.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de nu gekwantificeerde reducties voor de komende jaren, uitgesplitst per departement. In het komend jaar zullen de nieuwe maatregelen ook worden gekwantificeerd.

Tabel 1: Gekwantificeerde effecten administratieve lasten (x € 1 mln.)

Ministerie	Gerealiseerd		Nog te realiseren	
	1 ^{ste} helft 2011	2 ^{de} helft 2011	2012	2013 e.v.
Financiën	-117,5	-54,9	-153,3	-160,7
Veiligheid en Justitie	-66,9	-9,7	-50,2	-139,9
Infrasruktuur en Milieu	-24,2	-63,3	-54,8	-16,2
Sociale Zaken en Werkgelegenheid	-94,2	-1,7	-34,2	-170,1
Economische Zaken, Landbouw en Innovatie	0,46**	-9,0	-38,5	-89,3
Volksgesondheid, Welzijn en Sport	-27,7	-18,3	-78,4	-111,0
Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	-0,8	0,0	5,7	-49,0
Totaal (x € 1 mln.)	-331,23	-156,86	-403,70	-736,20
Cumulatief	-331,23	-488,09	-891,79	-1627,99
Cumulatief in % t.o.v. nulmeting*	-4,43%	-6,53%	-11,92%	-21,77%

*Totale nulmeting na herindeling departementen bedraagt € 7,479 mld

**Toename als gevolg van EG richtlijn vleeskuikenbesluit

De concrete maatregelen

In deze paragraaf worden de belangrijkste maatregelen beschreven die moeten zorgen voor de reductie van de administratieve lasten. Ze zijn gegroepeerd in de volgende categorieën:

- a) Lonen, belastingen, premies
- b) Verslaglegging en Vennootschappen
- c) Omgeving
- d) Zorg
- e) Overige

Een overzicht van alle maatregelen die voor reductie van administratieve lasten zorgen wordt gegeven in bijlage I.

a) Lonen, belastingen, premies

Belastingplan

In het Belastingplan 2012 wordt een aantal maatregelen beschreven die de administratieve lasten voor bedrijven met circa € 39 mln. verminderen.

Afschaffen kleine belastingen

Het kabinet schaft zeven kleinere belastingen af. Hierdoor dalen de administratieve lasten bij bedrijven met € 24 mln. Ook zullen de irritaties over de veelheid aan belastingen afnemen. Het gaat om de volgende belastingen: Afvalstoffenbelasting, Grondwaterbelasting, Verbruiksbelasting van pruim- en snuiftabak, Verbruiksbelasting van alcoholvrije dranken, Belasting op leidingwater, Verpakkingenbelasting en het Eurovignet.

Rittenregistratie

Het registreren van iedere aparte rit om aan te tonen dat het betreffende voertuig alleen voor zakelijk gebruik wordt ingezet roept veel irritatie op. Gestreefd wordt naar invoering van de 'verklaring uitsluitend zakelijk gebruik bestelauto's' met ingang van 1 januari 2012. Passagegegevens (tijd en plaats) van camerabeelden moeten een indicatie geven van het eventuele privégebruik. Een rittenadministratie is dan niet meer nodig. Naast de 'verklaring uitsluitend zakelijk gebruik' wordt in overleg met de branche gekeken naar de mogelijkheid van een gestaffelde bijtelling met gebruikmaking van een zogenoemde geautomatiseerde rittenregistratie (reductie € 11 mln., realisatie 2012).

Vitaliteitsregeling

Op grond van het vitaliteitspakket verdwijnen de spaarloonregeling en de levensloopregeling. De administratieve lasten voor bedrijven worden daarmee met € 4 mln. verlaagd.

Afschaffen van de verpakkingenbelasting hangt samen met de garanties die het bedrijfsleven zal moeten bieden dat er op grond van verplichtingen uit het Besluit verpakkingen een inzamelingssysteem voor verpakkingafval blijft draaien en dat zij blijft voldoen aan de rapportageverplichtingen uit het Besluit verpakkingen en daartoe een alternatieve registratie opzet, inclusief financiering. Voor de rapportageverplichting wordt gestreefd naar een methode die zo weinig mogelijk administratieve lasten oplevert. Hierbij zal ook gekeken worden hoe andere landen deze verplichtingen invullen. De staatssecretaris van I&M zal over het inzamelingssysteem en rapportageverplichting afspraken met het bedrijfsleven maken. Uiterlijk in het tweede kwartaal van 2012 zal de staatssecretaris van I&M daarover rapporteren. Aangezien afschaffing per 1 januari 2013 in het Belastingplan 2012 geregeld wordt, zal het kabinet dit volgend jaar alleen in heroverweging nemen indien er geen overeenstemming wordt bereikt.

Besluit Melden

'Maandelijks moesten wij in het kader van het Besluit 'Melden bedrijfsafvalstoffen en gevaarlijke afvalstoffen' het aantal kilogram banden aan de provincie melden. Hiervoor moesten wij gegevens verzamelen die wij voor onze bedrijfsvoering niet gebruikten, dit kostte veel tijd en het nut hiervan was ons niet duidelijk. Deze meldplicht is nu voor ons bedrijf komen te vervallen. Dit ervaren wij als een grote verbetering en scheelt ons erg veel tijd.'
Dhr. T. van Woudenberg, Bandengroothandel Vrakking B.V.

Vereenvoudiging loonheffingen: uniforme ring loonbegrip

De huidige verschillen tussen de loonbegrippen van de verschillende premies zijn in de praktijk vaak onbegrijpelijk en leveren veel rompslomp op. Door het wegnemen van verschillen en het vaststellen van één grondslag voor de loonheffingen wordt een reductie van € 380 mln. gerealiseerd (realisatie in drie stappen: januari 2013, 2014, 2015).

Verdere vereenvoudiging loonheffing: loonsomheffing

Op dit moment berekent de werkgever de verschuldigde loonheffingen per werknemer. Bij een loonsomheffing vindt heffing plaats over de totale loonsom die de werkgever aan zijn werknemers betaalt. Hierdoor kunnen de administratieve lasten voor de werkgever aanzienlijk verminderen. Afhankelijk van de vormgeving kan ook een reductie van de uitvoeringskosten van de

Belastingdienst en het UWV worden bereikt. Een loonsomheffing vergt een ingrijpende systeemwijziging. Het kabinet zal vanuit de meest vergaande variant van een loonsomheffing verkennen welke vervolgstappen moeten worden gezet. Deze verkenning wordt eind 2011 gepresenteerd aan de Tweede Kamer.

b) Verslaglegging en vennootschappen

Wetsvoorstel verbetering toezicht rechtspersonen

Doel van het nieuwe toezicht op rechtspersonen is het misbruik van rechtspersonen (financieel-economische criminaliteit), ook na oprichting, tegen te gaan. In het oude systeem werd bij de oprichting van een rechtspersoon een verklaring van geen bezwaar gevraagd (preventief toezicht). In het nieuwe systeem wordt op vooraf vastgestelde momenten in het bestaan van een rechtspersoon gescreend aan de hand van risicoprofielen. De dienst Justis stelt die op met behulp van gegevens uit diverse bronnen. Het afschaffen van de verklaring van geen bezwaar levert een besparing voor het bedrijfsleven op van € 9,5 mln. Daarnaast wordt verwacht dat de afschaffing van de verklaring van geen bezwaar een gunstig effect heeft op het vestigingsklimaat voor bedrijven (gerealiseerd juli 2011).

Afschaffen verplichte notariële akte bij oprichting van een BV

Het is van belang dat de reeds lang lopende wetwijziging van het BV-recht voortvarend wordt afgerond. Met deze wetwijziging wordt o.a. de afschaffing van het verplichte minimumkapitaal voor BV's gerealiseerd. Dit betekent een aanzienlijke vermindering van administratieve lasten voor het bedrijfsleven. Daarnaast zal in een vervolgtraject een verdere reductie van lasten worden uitgewerkt, in het bijzonder in het geval BV's met gebruikmaking van standaardstatuten worden opgericht. Veel kleine BV's kunnen hiermee volstaan zodat dit een verdere aanzienlijke lastenverlichting mogelijk maakt.

Notariële tussenkomst lijkt alleen noodzakelijk wanneer de aandeelhouders kiezen voor niet-standaardstatuten. In dat geval moeten de machtverhoudingen binnen de vennootschap in het belang van de aandeelhouders en derden goed worden vastgelegd en moet worden getoetst of de gemaakte afspraken in overeenstemming zijn met de wet.

c) Omgeving

Wijziging Besluit Melden (evaluatie meldingssysteem)

In het Besluit Melden staan landelijke regels voor een verantwoord beheer van afvalstoffen zoals registratie- en meldverplichtingen. Het Besluit melden is in januari 2011 aangepast. Alle wijzigingen tezamen hebben een aanzienlijke reductie van administratieve lasten tot gevolg (€ 21,3 mln.). Lastenverlagend zijn o.a.:

- Uitzonderen van de meldplicht voor kunststoffen, banden, dierlijke bijproducten, afvalstromen producentenverantwoordelijkheid (bijv. batterijen inzamelen via winkels).
- Vereenvoudigen van de meldplicht voor afvalstoffen uit het publieke domein. De inzamelauto's (vuilniswagen) voor afvalstoffen afkomstig van huishoudens en met huishoudelijk afval vergelijkbaar bedrijfsafval (winkels, kantoren) hoeven geen begeleidingsbrief meer bij zich te hebben en het overslagstation hoeft de ontvangst van dit afval niet meer te melden.
- Uitbreiden inzamelaarsregeling met ondermeer banden, veegvuil, rioolslib, bitumineus bouw- en sloopafval, scheepsafvalstoffen, wat een vereenvoudigde meldingsprocedure. De inzamelaar mag een afvalstroomnummer gebruiken voor de ontvangst van genoemde afvalstoffen van verschillende locaties van herkomst. De inzamelaar wordt dan als ontoedener vermeld.
- Bij repeterende vrachten zijn minder begeleidingsbrieven nodig.

Enmalige gegevensvraag Wabo
'Het eenmalig uitvragen van gegevens ten aanzien van de omgevingsvergunning en watervergunning, zien wij als een positieve ontwikkeling. Nu moeten gegevens zowel voor de omgevingsvergunning als de watervergunning worden aangeleverd, dit is dubbel werk. Als de overheid slim gebruik maakt van deze informatie, hoeven wij deze niet tweemaal aan te leveren.'
Dhr. L. Keybeck, Sitech Services B.V.

Integratie afvalwaterbepalingen voor niet-inrichtingen (Besluit lozen buiten inrichtingen)

Met dit besluit vervalt de vergunningplicht voor een groot deel van de lozingen vanuit activiteiten die buiten inrichtingen (bedrijven en instellingen) plaatsvinden (reductie € 20 mln., gerealiseerd januari 2011).

In het najaar 2011 zal in het Omgevingsloket online (OLO) de aanvraag voor de watervergunning worden ingebouwd. Daardoor kunnen ondernemers via een digitaal loket aanvragen indienen voor zowel de Wabo- als de Waterwetvergunning. Burgers en bedrijven kunnen hier een vergunningcheck uitvoeren. Indien daaruit blijkt dat een (wabo)vergunningaanvraag en/of een watervergunningaanvraag moet worden ingediend worden de aanvragers automatisch naar de juiste (digitale) formulieren geleid. Deze check voorkomt verrassingen bij de aanvraag, waardoor vergunningen sneller kunnen worden verleend.

Het bedrijfsleven vraagt om een verdergaande integratie door de vergunningplicht in de Waterwet om te zetten in algemene regels. In het kader van de vereenvoudiging van het omgevingsrecht wordt toegewerkt naar één Omgevingswet. Verkend zal worden of naast het ene loket en al gerealiseerde vereenvoudigingen zoals o.a. algemene regels voor lozingen buiten inrichtingen, verdergaande stappen in de integratie van wet- en regelgeving meerwaarde hebben.

Tweede fase modernisering algemene regels (Activiteitenbesluit 2^e fase) (2^e tranche)

Met dit besluit zijn circa 3.600 afvalgerelateerde bedrijven onder de algemene regels van het Activiteitenbesluit gebracht. Hierdoor hoeven zij -indien ze aan de algemene regels voldoen- geen aparte vergunning meer aan te vragen voor deze activiteiten. Het gaat om bedrijven uit onder andere de volgende sectoren:

- Autodemontagebedrijven
- Kunststof, metaal en papierrecycling
- Bunkerstations voor de binnenvaart
- Rioolwaterzuiveringsinstallaties
- Opslag van grond en bagger
- Opslag van papier en textiel en van groenafval

Het onder algemene regels brengen van deze bedrijven brengt een administratieve lastenverlichting van circa 30 mln. per jaar voor het bedrijfsleven met zich mee (gerealiseerd 1 januari 2011).

Invoegen agrarische activiteiten in het Activiteitenbesluit

Door het wijzigingsbesluit agrarische activiteiten worden ruim 55.000 inrichtingen onder de werking van het Activiteitenbesluit gebracht. Het betreft 5805 inrichtingen waarvoor de vergunningplicht volledig komt te vervallen en algemene regels gaan gelden. Voor 6435 inrichtingen wordt de omgevingsvergunning milieu vervangen door een beperkte omgevingsvergunning milieu in combinatie met algemene regels. Met dit wijzigingsbesluit wordt een administratieve lastenverlichting van circa € 43,3 mln. per jaar voor het bedrijfsleven bewerkstelligd. Deze reductie kan vrijwel geheel worden toegeschreven aan het terugbrengen van het aantal omgevings- en watervergunningen (realisatie juli 2012).

Tweede fase modernisering algemene regels (Activiteitenbesluit 2^e fase) (3^e tranche)

Door dit wijzigingsbesluit worden naar verwachting ruim 3.000 inrichtingen extra onder de werking van het Activiteitenbesluit gebracht. Deze bedrijven kunnen over twee groepen worden verdeeld:

(1) bedrijven waarvoor de vergunningplicht vervalt en algemene regels met een meldingsplicht gaat gelden (naar verwachting ruim 1.750 bedrijven).

(2) inrichtingen waarvoor de vergunning met uitgebreide procedure wordt vervangen door een vergunning met reguliere procedure in combinatie met algemene regels (naar verwachting circa 1.250 bedrijven).

Het gaat om de volgende sectoren: de rubber- en kunststofindustrie (rubberverwerking, polyesterhars en thermoplasten-verwerking), voedingsmiddelenindustrie, schietinrichtingen, spoorweg (trams en metro's), betonindustrie, grafische industrie (o.a. rotatie en karton) en

stookinstallaties. De administratieve lastenreductie is naar verwachting circa € 22,5 mln. (realisatie 1 januari 2013).

Permanent maken Crisis - en Herstelwet (CHW)

Bedrijven profiteren van de Crisis - en Herstelwet, bijvoorbeeld omdat zij minder lang hoeven wachten voordat ze met hun activiteiten kunnen beginnen. Zo krijgen zij in bepaalde gevallen sneller een definitief oordeel door de verkorte beslistermijn van de rechter. Met een wijzigingswet worden andere wetten aangepast waardoor de CHW wordt verankerd in de regelgeving en verbeteringen worden aangebracht in het Omgevingsrecht. De belangrijkste voordelen zijn snellere en gebundelde besluitvorming. Op basis van de nu beschikbare gegevens bedraagt de totale lastenreductie als gevolg van dit wetsvoorstel ongeveer € 5,4 miljoen per jaar. De reductie van administratieve lasten voor bedrijven bedraagt 4,8 mln. met als belangrijkste wijzigingen: introductie van de omgevingsvergunning plus, vervallen van de aanvraag van een ontgrondingsvergunning bij bodemsaneringen, niet meer opnemen van alternatieven bij de mer-procedure en afschaffen van de vergunningplicht voor 'andere handelingen' in het kader van de Natuurbeschermingswet.

Het relativiteitsvereiste en de verruimde mogelijkheid om gebreken te passeren uit de Crisis - en Herstelwet worden in het wetsvoorstel Aanpassing bestuursprocesrecht overgenomen en op die manier verankerd in het bestuursprocesrecht.

Herziening en vereenvoudiging omgevingsrecht

Burgers, ondernemers en overheden blijven worstelen met de steeds complexer wordende samenhang tussen de verschillende onderdelen van het omgevingsrecht. Die complexiteit leidt tot onduidelijkheid en tot onvoorspelbaarheid van de uitkomsten van processen en procedures. Het kabinet kiest voor een fundamentele herziening via de introductie van een nieuwe wet: de Omgevingswet. Bij de introductie van deze wet zullen (delen van) bestaande wetten worden ingetrokken. De Omgevingswet zal op korte termijn al effect sorteren voor burgers, ondernemers en overheden. De verwachting is dat deze wet de komende jaren een aanzienlijke reductie van administratieve lasten en nalevingskosten zal opleveren.

Bouwbesluit 2012

Op 1 januari 2012 treedt het Bouwbesluit 2012 in werking. Hiermee worden o.a. de volgende kwalitatieve regeldruk verbetering voor het bedrijfsleven doorgevoerd:

- Er worden landelijk uniforme verbouwvoorschriften geïntroduceerd, zodat bedrijven niet langer last hebben van lokale verschillen.
- De sloopvergunning wordt vervangen door een meldplicht waardoor bedrijven niet langer hoeven te wachten op toestemming om te starten met sloopwerkzaamheden en geen leges meer verschuldigd zijn.
- Ook wordt verbouwen van gebouwen makkelijker, hetgeen bijvoorbeeld de transformatie van leegstaande kantoorgebouwen zal stimuleren.

Fundamentele bezinning bouwregelgeving

Er komt een fundamentele herbezinning op de bouwregelgeving. Met dit traject zullen onder andere nieuwe mogelijkheden voor lastenverlichting en vereenvoudiging van bouwregelgeving voor burgers en bedrijven in beeld worden gebracht. Momenteel wordt een ronde gemaakt langs partijen uit o.a. de bouwwereld om een beeld te krijgen hoe vanuit diverse invalshoeken tegen de bouwregelgeving wordt aangekeken. Mogelijke maatregelen hierbij zijn het omzetten van regelgeving in een richtlijn en de voorschriften in het Bouwbesluit te reduceren op basis van (absolute) noodzaak. Wanneer bijvoorbeeld enkel de kernpunten veiligheid en gezondheid in het Bouwbesluit gewaarborgd moeten zijn, kunnen voorschriften in het Bouwbesluit over bijvoorbeeld bruikbaarheid worden geschrapt. Politieke besluitvorming over de precieze invulling van de fundamentele herbezinning zal echter pas na de zomer plaatsvinden.

Adviezen Commissie Dekker

In aanvulling op de fundamentele herbezinning op de bouwregelgeving zal uitvoering worden gegeven aan de adviezen van de commissie Dekker. Dit betekent dat o.a. de vergunningplicht voor bouwactiviteiten mogelijk kan vervallen als de kwaliteit van een bouwwerk aantoonbaar privaat is

geborgd (bijvoorbeeld met een gecertificeerde Bouwbesluittoets), met andere woorden: het principe van de vergunning van 'ja, u heeft een vergunning voor een bouwactiviteit nodig, tenzij u voldoet aan de voorwaarden voor vergunningvrij bouwen' zal worden uitgebreid met 'ja, u heeft een vergunning voor een bouwactiviteit nodig, tenzij de kwaliteit van uw bouwplan privaat is geborgd'. Hiermee zal vooral winst behaald kunnen worden in de doorlooptijd van bouwplantoetsing en de ervaren regeldruk. (Reductie € 40 mln., realisatie 2014 - 2015).

Schrappen van het verplichte welstandsadvies

Er zullen verdere stappen worden gezet in het vereenvoudigen van het welstandstoezicht door o.a.

- De huidige wettelijke verplichting om welstandsadvies bij een welstandsc commissie in te winnen, te gaan vervangen door een 'kan-bepaling'. Dit houdt in dat wanneer gemeenten kiezen voor het voeren van welstandsbeleid, zij door de genoemde kan-bepaling de ruimte krijgen om welstand te laten toetsen door een gemeenteamt naar. VNO-NCW voorziet een besparing van maximaal € 165 mln. per jaar voor burgers en bedrijven.
- Daarnaast zullen mogelijkheden worden verkend om gemeenten te stimuleren meer gebruik te laten maken van de mogelijkheden om welstandvrije zones aan te wijzen.

(Reductie administratieve lasten € 9 mln. in 2013 en 2014).

d) Zorg

Oplossen sectorvreemde indicaties

Een zorgzwaartepakket is de hoeveelheid zorg die past bij de zorgbehoefte van de cliënt en geldt alleen in de intramurale zorg. Door het stellen van een indicatie wordt bepaald of een cliënt een zorgzwaartepakket krijgt toegewezen, en zo ja, welk. De vergunning van een intramurale instelling (de 'toelating') is gekoppeld aan de aandoening ('de grondslag') van de AWBZ-doelgroepen, zoals somatische problematiek, lichamelijke of verstandelijke aandoening.

Op het moment dat een indicatie van een cliënt niet aansluit op de toelating van een instelling is er sprake van een sectorvreemde indicatie. Hierdoor moeten allerlei hercoderingen in de systemen van aanbieders plaatsvinden, zonder dat dit feitelijk iets betekent voor de zorgverlening. Dit probleem wordt opgelost door naast de eerste grondslag (van de aanbieder) een tweede grondslag (die van de cliënt) aan te geven. Met betrekking tot deze nieuwe situatie zijn de werkinstructies van het Centrum Indicatiestelling Zorg (CIZ) aangepast, de indicatiestellers geïnstrueerd en het IT-systeem van het CIZ aangepast. In het najaar van 2011 worden de effecten gemonitord (verwachte reductie € 3 mln.).

Verbeteringen rondom indicatiestelling

Verbeteringen rondom de indicatiestelling van zorg levert een bijdrage aan de verbetering van de uitvoeringspraktijk. Dit heeft positieve effecten voor de administratieve lasten en nalevingskosten en de kwaliteit van de zorg. Te denken valt hierbij aan maatregelen als aanpassing van het taakmandaat, betrokkenheid van de professionals, verbeteringen rondom ICT, verbeteringen rondom procedures, voorkomen van onnodige herindicaties en vrijstelling van (her)indicaties voor bepaalde groepen. (minimaal verwachte reductie € 25 mln., realisatie 1 juli 2012).

Rittenregistratie

'Het feit dat mijn werknemers een rittenregistratie bij moeten houden, kost veel tijd en ergernis. Het schrappen van de rittenregistratie maakt het mijn werknemers een stuk eenvoudiger. Dit bespaart tijd en ergernis.'

Dhr. F. Wooning, directeur Wooning Airco

Uniformering Algemeen GegevensBeheer codes (AGB-codes)

AGB-codes identificeren een zorginstelling en worden gebruikt bij het digitale verkeer in de AWBZ. Er bestaan nu meerdere sets met codes, die voor instellingen leiden tot extra administratie en de inrichting daarvan. Er komt een uniforme set van codes, zodat de administratieve lasten zullen verminderen (reductie AL € 10 mln., realisatie december 2012).

Afschaffen Functiegerichte Budgetteringssystematiek en DOT (verbeteringen van de DBC-systematiek) in ziekenhuizen

Er zal geen aparte registratie van budgetparameters meer nodig zijn (gegevens worden automatisch gegenereerd vanuit Diagnose Behandel Combinatie-declaraties). Het plan 'DCB's op

weg naar 'Transparantie' zal zorgen voor een minder grote inzet om gegevens te genereren en het aantal fouten zal drastisch afnemen. Dit leidt tot een aanzienlijke vermindering van in te zetten personeel (reductie naar schatting € 30 mln., realisatie januari 2012, 2013).

e) Overig

Wet Informatie-uitwisseling Ondergrondse Netten (WION) graafmelding ondiepe grondbewerking agrariërs

Agrariërs zijn voor ondiepe grondbewerkingen niet meer verplicht om een graafmelding te doen. Bovendien wordt er gratis kaartmateriaal over de ligging van kabels en leidingen aan agrariërs ter beschikking gesteld (reductie € 0,8 mln.; gerealiseerd januari 2011).

Wet en Besluit Modern Migratiebeleid

Het Modern Migratiebeleid streeft naar een eenvoudiger systematiek voor toelating van hooggekwalificeerde arbeidsmigranten. De administratieve lasten voor bedrijven nemen met ongeveer 15% af, terwijl de toezichtlasten en nalevingskosten gelijk zullen blijven. Veel van de benodigde gegevens zullen worden opgevraagd uit reeds bestaande databases van de overheid. Daarnaast krijgen referenten een persoonlijke internetpagina, waar men wijzigingen kan invullen in plaats van deze schriftelijk door te geven. Deze wijziging zorgt voor een afname van de tijdsbesteding (reductie € 0,4 mln., gerealiseerd in januari 2011). Daarnaast worden ook andere knelpunten met betrekking tot de toelating van deze arbeidsmigranten aangepakt. In de Bedrijfslevenbrief is hier nader op ingegaan.

Minder lasten en heldere regels bij aanbesteden

De nota van wijzigingen op de Aanbestedingswet zorgt ervoor dat aanbestedingstrajecten met minder regeldruk (waaronder € 25,7 mln. lagere administratieve lasten) voor ondernemers gepaard gaan en dat het voor het MKB makkelijker wordt om mee te dingen. Afhankelijk van de parlementaire behandeling is de verwachting dat het wetsvoorstel 1 juli 2012 in werking zal treden. Lastenreducerende maatregelen zijn:

- Verplichte publicatie van alle aankondigingen op TenderNed. Hiermee worden de zoekkosten voor ondernemers verlaagd.
- Aanbestedingsstukken komen kosteloos beschikbaar.
- Er komt een gedragsverklaring aanbesteden, waarmee de integriteit van ondernemers kan worden beoordeeld. Deze gedragsverklaring is 2 jaar geldig. Deze verklaring kunnen ondernemers voor meerdere aanbestedingen gebruiken, zodat ze niet iedere keer apart een verklaring van goed gedrag hoeven aan te vragen.
- Invoering van een uniforme eigen verklaring: hiermee verklaren ondernemers te voldoen aan de gestelde uitsluitingsgronden en eisen, waarna alleen de winnaar nog bewijsstukken hoeft aan te leveren.

Met een nota van wijziging op het wetsvoorstel is invulling gegeven aan de ambitie in het Regeerakkoord om de toegang van het midden- en kleinbedrijf tot overheidsaanbestedingen verder te verbeteren. De maatregelen zijn onder andere:

- Het proportionaliteitsbeginsel (eisen moeten in redelijke verhouding staan tot de opdracht) wordt uitgebreid tot het clusteren van opdrachten en de contractvoorwaarden. Hiermee wordt voorkomen dat aanbestedende diensten onnodig hoge eisen stellen.
- De keuze voor (1) de procedure, (2) het al dan niet samenvoegen van opdrachten en (3) de uit te nodigen ondernemers moet op objectieve criteria worden gebaseerd en op verzoek van de ondernemer worden gemotiveerd.
- Aanbestedende diensten mogen alleen vragen of een ondernemer de benodigde competenties heeft om een bepaalde opdracht uit te voeren, in plaats van te vragen naar zijn ervaring met het uitvoeren van dezelfde opdrachten in het verleden.
- Voor aanbestedingen van werken waarvoor de Europese drempel erg hoog ligt moeten aanbestedende diensten straks het in de praktijk veel gebruikte Aanbestedingsreglement voor Werken gebruiken, tenzij gemotiveerd kan worden aangegeven waarom hiervan wordt afgeweken (pas toe of leg uit).

Normalisatie

Het kabinet heeft een traject in gang gezet om overbodig geachte dwingende verwijzingen naar private NEN-normen in regelgeving te schrappen. Het maken en het gebruiken van normen door ondernemers moet vrijwillig zijn. Als ondernemers er zelf voor kiezen een norm toe te passen, doen zij zich daar voordeel mee en zijn zij bereid voor de aanschaf van een norm te betalen. Dit geldt niet voor normen die door de overheid dwingend zijn voorgeschreven. Het kabinet zal er daarom voor zorgen dat de nationale normen waar in de wetgeving dwingend naar wordt verwezen per 1 januari 2014 kosteloos ter beschikking worden gesteld. Europese of internationale normen vallen hierbuiten omdat de rechten daarvan bij de internationale instituten en betrokken normalisatie-instituten gezamenlijk liggen. Dit auteursrecht kan de Nederlandse overheid niet eenzijdig afkopen en moet gerespecteerd worden.

Nieuw mestbeleid

Het dierrechtenstelsel en de melkquota vervallen in 2015 van rechtswege. In de visie mestbeleid die in september 2011 aan de Tweede Kamer zal worden toegezonden wordt ingegaan op de vraag of en zo ja welke regels vanaf 2015 nodig zijn om de omvang van de mestproductie te beheersen. Daarbij zal ook worden geprobeerd de administratieve lasten te reduceren. Inzet is om deze te reduceren met € 47 mln. in de jaren 2011 t/m 2015. In het kader van de voorbereiding van het vijfde actieprogramma Nitraatrichtlijn zal onderzocht worden of en hoe politieke wensen voor meer maatwerk gecombineerd kunnen worden met eenvoudiger regels en verlaging van de administratieve lasten.

Reductie statistiek uitvraag CBS

Het aantal uitvragen van het CBS wordt teruggebracht. Enquêtes kunnen worden vervangen door gebruik te maken van bestaande registers, zoals de BTW-gegevens van de Belastingdienst. Ook kan de invultijd gereduceerd worden door betere aansluiting op de administraties van bedrijven. Van groot belang is verder de vereenvoudiging van Europese statistische vereisten. De komende kabinetsperiode wordt stevig ingezet op verdere vereenvoudiging van de statistieken voor de buitenlandse handel. Langs bovengenoemde actielijnen heeft het CBS een reeks voorstellen voor reductiemaatregelen opgesteld. Voor deze maatregelen is eerst een haalbaarheidsonderzoek nodig. Afhankelijk van de uitkomsten van deze onderzoeken én wijzigingen in de Europese regelgeving leiden de maatregelen tot een reductie van het aantal uitvragen tussen de 125.000 en 315.000 in 2015. Indien de vereenvoudiging van de Europese regelgeving gerealiseerd wordt komt dit overeen met een reductie van de administratieve lasten tussen de 20% en 30% (tot maximaal € 5,8 mln.). Een groot deel van de reductie zit in het MKB-segment.

Vermindering uitvragen CBS

'Bij de uitvraag van statistische gegevens door het CBS, moeten bedrijven informatie aanleveren die reeds bij de overheid beschikbaar is. Dit kost de bedrijven onnodig veel tijd. Het CBS is al geruime tijd bezig om gebruik te maken van reeds aan andere overheidsinstanties aangeleverde gegevens. Nu gaat het CBS voor een aantal branches ook gebruik maken van de BTW-gegevens van de Belastingdienst. De bedrijven in deze branche hoeven deze niet meer dubbel aan te leveren, dit is een duidelijke vermindering van de regeldruk.'

Mevr. Anne-Marika van Arkel, algemeen directeur Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants.

Naast de kwantitatieve reductie zet het CBS fors in op vermindering van de beleefde lastendruk. Het CBS werkt hierbij intensief samen met ondernemers en vertegenwoordigers van ondernemers, o.a. via de Adviesraad Berichtgevers. Samen met bedrijven en branche-organisaties worden concrete maatregelen ontwikkeld. Gedacht kan worden aan het beter laten aansluiten van vragenlijsten op de taal van de ondernemer, terugkoppelen van bedrijfsrelevante informatie op individueel niveau, en verdere ontwikkeling van de website CBSvooruwbedrijf.nl.

Handelsregister – vervallen opgaveplicht 'werkzame personen'

Bedrijven zijn vanaf eind 2013 niet meer verplicht om eenmaal per jaar wijzigingen van het aantal werkzame personen per vestiging door te geven aan het Handelsregister. Dit gaat om jaarlijks zo'n 900.000 ondernemingen waar er sprake is van een wijziging in het aantal werkzame personen. Het handelsregister zal de gegevens betrekken uit een andere gegevensbron van de overheid: de polisadministratie die voor de Belastingdienst, het CBS en het UWV wordt bijgehouden naar

aanleiding van de loonaangifte. De reductie aan administratieve lasten door deze maatregel bedraagt omstreeks € 10 mln.

Natuurwetgeving/nationale koppen

De nieuwe Wet natuur voorziet in een integraal en transparant stelsel van regels ter bescherming van de natuur, schaft nationale koppen op Europese wetgeving af, sluit optimaal aan bij het omgevingsrecht en biedt ruimte voor een programmatische aanpak. Het wetsvoorstel wordt naar verwachting in het voorjaar 2012 aan de Tweede Kamer aangeboden. Het nieuwe stelsel wordt eenvoudiger, sluit nauwkeurig en herkenbaar aan bij de internationale verplichtingen, legt taken en verantwoordelijkheden zoveel mogelijk decentraal, namelijk bij de provincies, bevordert - overeenkomstig de voornemens ten aanzien van het omgevingsrecht - ontwikkelingsgericht werken en integrale oplossingen en bevordert een goede balans tussen ecologie, economie en samenleving.

Concreet betekent dit dat onder meer vergunningen en ontheffingen voor burgers en bedrijven worden beperkt tot wat Europees-rechtelijk is vereist. Verder zullen de huidige regels over beschermde natuurmonumenten, beschermde landschapsgezichten (Natuurbeschermingswet 1998) en beschermde leefomgevingen (Flora- en Faunawet) vervallen. Voor de Natura 2000-gebieden zullen uitsluitend nog instandhoudingsdoelstellingen gelden die onmiddellijk voortvloeien uit de Vogel- en Habitatrichtlijn. Ook zal het wetsvoorstel voorzien in de integratie van de natuurtoetsen in andere planvorming en besluitvorming van het omgevingsrecht. Op basis van onderzoek wordt inzichtelijk gemaakt wat de concrete administratieve lasten reductie van het wetsvoorstel Wet natuur is.

Arbowetgeving/risicoinventarisatie en evaluatie ri&e)

Vanaf april 2011 is voor werkgevers met ten hoogste 25 werknemers, onder voorwaarden, de verplichte bijstand bij de toets van de ri&e door een arbokerndeskundige vervallen. Deze voorwaarden houden in dat er gebruik gemaakt wordt van een door sociale partners in het Steunpunt RI&E-instrumenten ontwikkeld ri&e-instrument, dat is aangemeld bij de Stichting van de Arbeid. Dit leidt in de periode 2011 – 2013 tot een lastenverlichting van € 86 mln.

Financiering Kamers van Koophandel

De jaarlijkse heffingen die ondernemers moeten betalen aan hun Kamer van Koophandel worden per 1 januari 2013 afgeschaft. Dit maakt een einde aan veel ergernis bij ondernemers en scheelt hen € 12,8 mln. aan administratieve lasten. Dit is onderdeel van een pakket maatregelen waarmee het kabinet de informatie-, voorlichtings- en ondersteuningsinfrastructuur op het gebied van ondernemerschap en innovatie grondig moderniseert. De huidige Kamers van Koophandel en Syntens worden de komende jaren samengevoegd tot een centraal bestuurd ZBO. De dienstverlening zal samen met die van AgentschapNL worden geïntegreerd tot een samenhangend pakket, waaronder begeleiding van (startende) ondernemers en het faciliteren van netwerken. De nieuwe organisatie zal voortaan via de rijksbegroting gefinancierd worden. Hiermee ontstaat de basis voor de in het Regeerakkoord aangekondigde Ondernemerspleinen. Hier kunnen ondernemers straks terecht voor alle informatie, voorlichting en advies over ondernemerschap en (digitale) transacties met de overheid. Nog vóór de begrotingsbehandeling van EL&I zal de Tweede Kamer hierover nader worden geïnformeerd.

2.2. Nalevingskosten

Algemeen

De overheid legt bedrijven informatieverplichtingen en inhoudelijke verplichtingen op om belangen te waarborgen, die voor iedereen van belang zijn, zoals veiligheid en de beschikbaarheid van betrouwbare statistieken. Deze verplichtingen leiden tot zowel administratieve lasten als inhoudelijke nalevingskosten. Bij administratieve lasten gaat het om informatie die ondernemers aan de overheid moeten leveren, bij nalevingskosten gaat het om kosten – veelal investeringen - die bedrijven moeten maken om te voldoen aan inhoudelijke eisen uit regelgeving.

Het opleggen van nalevingskosten is soms onvermijdelijk om bijvoorbeeld ambities voor een meer duurzame economie waar te maken. Aan de andere kant kunnen nalevingskosten leiden tot een verhoging van de kostprijs van producten/diensten en tot lagere winstmarges, of een slechtere concurrentiepositie ten opzichte van het buitenland. Daarom wil het kabinet de door ondernemers als hinderlijk ervaren, zogenaamde bedrijfsvreemde nalevingskosten terugdringen en nieuwe bedrijfsvreemde lasten voorkomen.

Als één van de eerste landen ter wereld is Nederland de afgelopen jaren gestart met de aanpak van nalevingskosten. Inmiddels is er een meetmethodiek ontwikkeld en is samen met het bedrijfsleven gestart met het opsporen en reduceren van knelpunten in bestaande regelgeving.

De ambitie van dit kabinet gaat verder dan het aanpakken van knelpunten: nalevingskosten moeten nu echt worden beheerst door een beheersingskader waarbij stijgingen worden gecompenseerd met dalingen. Net zoals dat gebruikelijk is bij de collectieve - en administratieve lasten. Het kabinet kiest vooralsnog voor een beheersingskader voor nalevingskosten als gevolg van *nationale* regels. Een individuele lidstaat kan niet de gevolgen van Europese regelgeving voor de nalevingskosten zodanig beïnvloeden dat deze een rol kunnen spelen in een kader, totdat ook Brussel een dergelijke aanpak kent voor nalevingskosten. Uit een eerste inventarisatie blijkt dat de nalevingskosten als gevolg van EU-regelgeving met € 1,2 mld. kunnen toenemen. Grootste aandachtspunt voor Nederland zijn de verwachte substantiële toenames van EU-gerelateerde nalevingskosten binnen de domeinen 'Infrastructuur en Milieu' en 'Financiële Markten'. Dit is nationaal niet goed te compenseren. Om dezelfde reden wordt ook in het Verenigd Koninkrijk regelgeving uit Brussel uitgesloten van het 'one in one out' systeem.

Het Verenigd Koninkrijk en Nederland zijn nu de enige lidstaten die een nationale aanpak van nalevingskosten kennen. Een nationale aanpak is slechts een begin van een integrale beheersing van alle nalevingskosten. Daarvoor is beïnvloeding van Brussel noodzakelijk. De Nederlandse inzet ten aanzien van de nalevingskosten uit Europa is dat er in 2014 ook in Brussel een kader voor bedrijfsvreemde nalevingskosten is op tenminste de meest substantiële domeinen.

Het kabinet wil het kader voor nationale nalevingskosten zo vaststellen dat aan het einde van deze kabinetsperiode een reductie in nalevingskosten is gerealiseerd van minimaal € 200 mln. Onderstaand wordt nader ingegaan op de belangrijkste maatregelen die departementen hebben aangedragen om deze reductie te kunnen realiseren. Hierbij moet worden opgemerkt dat onderstaande cijfers zijn gebaseerd op ramingen die met de nodige onzekerheden zijn omgeven. De wet- en regelgeving is voor een deel nog onvoldoende uitgekristalliseerd om de exacte gevolgen voor nalevingskosten te kunnen bepalen. Dit betekent dat deze kabinetsperiode de raming voortdurend zal worden aangepast met de meest recente gegevens. Daarnaast zal het kabinet – in overleg met het bedrijfsleven - blijvend op zoek gaan naar nieuwe maatregelen om de nalevingskosten (verder) te verlagen.

Tabel 2: Gekwantificeerd verloop nationale inhoudelijke nalevingskosten (x €1 mln.)

Ministerie	2011	2012	2013	2014	2015
Financiën	1,0	14,0	43,0	0,0	0,0
Veiligheid en Justitie	0,0	-30,0	-3,0	0,0	0,0
Infrastructuur en Milieu	5,0	5,0	12,0	-3,0	0,0
Sociale Zaken en Werkgelegenheid	-14,0	-35,0	15,0	0,0	0,0
Volksgesondheid, Welzijn en Sport	0,0	-208,0	-7,0	-6,0	0,0
Overige departementen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Totaal (x € 1 mln.)	-8,0	-254,0	60,00	-9,00	0,0
<i>Cumulatief</i>	-8,0	-262,0	-202,0	-211,0	-211,0

De concrete maatregelen

Hieronder worden enkele maatregelen beschreven die bijdragen aan netto-reductie van de nalevingskosten van ruim € 200 mln. Een overzicht van alle mutaties in nalevingskosten wordt gegeven in bijlage II.

Warenwetbesluit drukapparatuur

Met de aanpassing van het Warenwetbesluit voor drukapparatuur is de regeldruk voor de keuring van drukapparatuur voor het bedrijfsleven verminderd met € 15,6 mln. Hiervan is ca. € 1,5 mln. administratieve lastenverlichting en ca. € 14 mln. nalevingskosten. De vermindering van regeldruk wordt o.a. gerealiseerd door het mogen toepassen van ander passend onderzoek als vervanging van inwendig onderzoek van de drukapparatuur en de mogelijkheid tot het verlengen van de vaste termijn van herkeuring (realisatie januari 2011).

BV-recht

De rechtsvorm BV wordt vanuit zowel het nationale als het internationale perspectief aantrekkelijker gemaakt. Er wordt beter aangesloten bij de wensen in de praktijk. Formaliteiten zoals het verplichte minimumkapitaal van €18.000 en de verplichte bankverklaring komen te vervallen. Daarnaast wordt meer flexibiliteit geboden aan de BV's: aandeelhouders kunnen een eigen bestuur benoemen en krijgen meer vrijheid bij het bepalen van stemverhoudingen. Deze vrijheid bevordert de slagvaardigheid van de onderneming. De geschatte reductie van de nalevingskosten bedraagt € 30,8 mln. en van administratieve lasten € 51 mln. (realisatie januari 2012).

Standaardisatietraject langdurige zorg

In de langdurige zorg wordt de uitvoeringspraktijk verbeterd. Eén van de maatregelen is de standaardisering van de uitvraag van zorgkantoren. Dit leidt tot een besparing van een aantal fte's administratie bij zorginstellingen. Als gevolg van de standaardisering van de uitvraag van zorgkantoren is een reductie geraamd van € 200 mln. (realisatie juli 2012).

2.3. Specifieke wensen bedrijfsleven

Ondernemers en ondernemersorganisaties dragen regeldruknelpunten aan via bijvoorbeeld de topsectorenaanpak, brieven van ondernemersorganisaties of via de domeinaanpak, zoals bij bio-based economy en de zzp-aanpak. De op deze wijze voorgestelde maatregelen worden in het regeldrukprogramma opgenomen.

Directe inbreng door het bedrijfsleven

In de agenda's van de topsectoren is een aantal sectorspecifieke maatregelen opgenomen. In de nota bedrijvenbeleid die het kabinet aan de Tweede Kamer heeft gestuurd wordt gerapporteerd over de topsectorenaanpak en deze sectorspecifieke maatregelen. Daarnaast zijn er door de topsectoren meer algemene regeldrukpunten geagendeerd, bijvoorbeeld met betrekking tot verbeteren van vergunningverlening, verbeteren van de dienstverlening, snelle besluitvorming, zorgen voor een Europees level playing field, wegnemen van Europese koppen, invoeren van Lex Silencio.

Integratie natuurwetten

'Met het samenvoegen van de verschillen wetten tot één wet, wordt de wet voor veel bedrijven naar verwachting overzichtelijker en moet dit gaan zorgen voor minder regeldruk. Voorwaarde is dat er nadrukkelijk aandacht is voor stroomlijning van regels en uitvoering op decentraal niveau en voor het geven van kaders en handvatten aan decentrale overheden. De zogenaamde mkb-effectentoets op de nieuwe natuurwetgeving, alvorens deze parlementair wordt afgerond, moet meer zicht geven op het daadwerkelijk bereiken van dat voor ons belangrijke doel van de nieuwe Natuurwet: een besparing van tijd en kosten voor (bedrijven in) de recreatiesector, door substantieel minder regeldruk'.

Dhr. I. Gelsing, RECRON

Specifieke aandacht wordt besteed aan de regeldruk voor het MKB. Het kabinet kijkt naar mogelijkheden om naar Engels voorbeeld voor zowel nieuwe als bestaande nationale regelgeving tot en met 2015 niet van toepassing te laten zijn voor micro-ondernemingen (tot 10 werknemers).

Vanuit het bedrijfsleven zijn daarnaast verscheidene suggesties gedaan voor de aanpak van regeldruk. Ook deze suggesties worden opgenomen in het regeldrukprogramma. Een aantal hiervan wordt nu al opgepakt door verschillende departementen, voorbeelden hiervan zijn hieronder opgenomen. Andere maatregelen vergen nadere analyse of moeten door andere overheden worden opgepakt.

Afschaffen gevelreclame

Het kabinet zal samen met de Federatie Welstand, VNG en het georganiseerd bedrijfsleven (VNO-NCW en MKB Nederland) bezien of het mogelijk is op landelijk niveau algemene regels te formuleren die een gevelreclamevergunningplicht overbodig maken. Alleen als men afwijkt van de in de algemene regels aangegeven voorschriften, hoeft men dan nog een vergunning aan te vragen.

Voertuigeisen en andere beperkingen aan vrachtverkeer in binnensteden kunnen via afspraken tussen bedrijfsleven en gemeenten aangepast worden

Inzet is dat het bedrijfsleven dit jaar met minstens 20 gemeenten convenanten afsluit over o.a. ruimere venstertijden, beter bij de praktijk passende voertuigeisen en concrete oplossingen zoals bundeling van inefficiënte zendingen via stadsdistributiecentra. Daar kunnen voertuigen vrijwel de hele dag terecht, zonder hinder van venstertijden of voertuigeisen. Ook dagrand distributie (vóór en na de spits) wordt al in tientallen steden toegepast. Het initiatief voor deze twee oplossingen, die tijd, uitstoot en kosten besparen, komt vanuit het bedrijfsleven. Gemeenten kunnen eventueel door aanpassing van lokale regels deze innovaties versterken.

Vereenvoudigen duurzaam inkopen

Overheden hanteren bij hun inkopen duurzaamheidscriteria (milieu en sociale voorwaarden). Het bedrijfsleven heeft in juni jl. een advies uitgebracht met 11 aanbevelingen om het beleid m.b.t. duurzaam inkopen aan te passen. In zijn brief aan de Tweede Kamer van 24 juni 2011 heeft de staatssecretaris van IenM toegezegd alle aanbevelingen over te nemen. Het bedrijfsleven onderschrijft het belang van duurzaam inkopen en wil duurzaam inkopen meer innovatiegericht op basis van prestatie-eisen inrichten en de administratieve lasten beperken. Het ministerie van Infrastructuur en Milieu gaat samen met het bedrijfsleven een actieplan maken op welke wijze en wanneer de aanbevelingen gezamenlijk worden geïmplementeerd.

Vereenvoudiging BV-recht

'Aanpassing van het BV-recht leidt tot minder bureaucratische handelingen bij de oprichting van een besloten vennootschap. Sinds juli 2011 is de verplichte gang naar het Ministerie van Justitie reeds komen te vervallen, waardoor ondernemers hiervoor geen additionele kosten hoeven te maken. Daarnaast komen het minimaal kapitaal en de bankgarantie te vervallen, voor het oprichten van een BV. Hiermee wordt het oprichten van een BV niet alleen voordeliger, maar kost het de ondernemer eveneens minder geld.'

Dhr. J. van Vessem, Wolfsbergen Van Haarlem

Vereenvoudigen en transparanter maken van de incasso voor auteursrechtvergoedingen

De 'werkgroep Pastors' werkt aan het vereenvoudigen en transparanter maken van de incasso voor auteursrechtvergoedingen. Dit najaar presenteert Pastors de resultaten, dit eindrapport zal ook aan de Tweede Kamer worden gestuurd. Eén van de resultaten is alvast de opzet van een basisregistratie met digitaal loket, waarbij betalingsplichtigen vanaf juni dit jaar digitaal hun gegevens over het gebruik van muziek, beeld en tekst kunnen inzien en wijzigen (www.mijnlicentie.nl). Bedrijven kunnen gebruik maken van elektronisch factureren en kunnen aangeven of ze een verzamelfactuur willen. Op deze manier maken de rechtenorganisaties het aanvragen en beheren van licenties eenvoudiger en transparanter.

BIBOB toets selectief toepassen

Het doel van de wet Bibob is om zoveel mogelijk te voorkomen dat de overheid door het verlenen van vergunningen, subsidies etc. onbedoeld criminele activiteiten faciliteert. Voor een groot deel wordt aan de door het bedrijfsleven gesignaleerde knelpunten tegemoetgekomen door het wetsvoorstel Evaluatie- en uitbreidingswet Bibob, dat bij de Tweede Kamer in behandeling is. Dit voorstel draagt bij aan een betere informatiepositie van bestuursorganen, zodat het Bibob-instrumentarium zo specifiek mogelijk - en in voorkomende gevallen eenvoudiger - kan worden

toegepast. Dat gebeurt sinds kort ook door inzet van de zogeheten RIECs, de Regionale Informatie- en Expertisecentra, die bestuursorganen kunnen informeren en adviseren over lokale verwevenheid tussen onder- en bovenwereld en hen begeleiden bij de toepassing van Bibob. Hierdoor kan op lokaal en regionaal niveau een meer selectieve toepassing van de Bibob-toets plaatsvinden.

De bestuursorganen hebben een discretionaire bevoegdheid ten aanzien van de toepassing van de Bibob. Hierdoor kan het voorkomen dat gemeentelijk beleid uiteenloopt. De RIECs hebben als opdracht om Bibob-beleid regionaal zoveel mogelijk te helpen uniformeren, waardoor het minder uiteenlopend zal worden.

Verplichte standaardisatie bij faillissementen

Failliet gaan en alles wat daarmee te maken heeft leidt nog te vaak tot administratieve lasten. Bovendien is in een aantal gevallen sprake van onnodige vertraging door gebrek aan geautomatiseerde verwerking van gegevens. Een mogelijke verlichting zou kunnen liggen in verdere standaardisatie bij de afwikkeling van faillissementen, bijvoorbeeld: geautomatiseerde indiening van vorderingen mogelijk maken en geautomatiseerde informatie bieden over de afwikkeling van een faillissement door de curator. Dit leidt tot minder administratieve lasten en meer transparantie. De betrokken partijen zijn inmiddels met elkaar in gesprek om zelfregulering op dit punt te bevorderen.

Knelpunten aangedragen door LTO Nederland

LTO Nederland heeft knellende regelgeving die verder gaat dan alleen administratieve lasten of nalevingskosten voor het agrarisch bedrijfsleven in kaart gebracht. In overleg met LTO Nederland is gekozen voor een concrete en praktische aanpak. Tweederde van de knelpunten is reeds opgelost of zit in het proces naar een oplossing.

De meeste knelpunten hebben betrekking op natuur, milieu, mest, dierenwelzijn en –gezondheid. Daarnaast heeft LTO een aantal specifieke knelpunten aangegeven, bijvoorbeeld op het gebied van archeologie, witte lijst covergisting, mededinging of waterschapslasten. In samenwerking met het ministerie van I&M is een deel van de knelpunten als gevolg van het Activiteitenbesluit opgelost. Dit betrof bijvoorbeeld uitsstel van de verplichting om olietanks te saneren of lozen van niet verontreinigd drainagewater ook onder het Activiteitenbesluit toestaan. Andere voorbeelden van oplossingen zijn de uitbreiding van de lijst met stoffen die voor covergisting mogen worden gebruikt en het vervallen van de preregistratietoets bij de toelating van gewasbeschermingsmiddelen.

LTO Nederland beoordeelt de aanpak en resultaten positief. Het betekent voor de agrarische ondernemers dat er in de komende periode sprake zal zijn van minder knellende en overbodige wetgeving. De 'beleefde' regeldruk voor de ondernemer daalt hiermee.

Zelfstandigen zonder personeel (zzp'ers)

Zelfstandigen zonder personeel (zzp'ers) leveren een belangrijke bijdrage aan de economie. Het kabinet heeft zich voor de zzp-doelgroep ten doel gesteld om met een actieplan te komen tot verlaging van de administratieve lasten. Samen met zzp-organisaties zijn het afgelopen half jaar de belangrijkste regeldrukknelpunten voor zzp'ers, plus de gewenste oplossingsrichtingen, in kaart gebracht. Dit is onder andere gedaan op basis van een enquête onder zzp'ers in juli 2011, waarop ruim 1.500 zzp'ers hebben gereageerd.

Tabel 3: De 8 knelpunten die zzp'ers het hinderlijkst vinden.

1. De rittenregistratie wordt als te gedetailleerd en tijdrovend ervaren door zzp'ers
2. Het bijhouden van de urenregistratie voor de Belastingdienst wordt door veel zzp'ers als lastig en tijdrovend gezien en het nut van de urenregistratie is niet altijd duidelijk
3. Een groot deel van de zzp'ers geeft aan dat zij belastingzaken te ingewikkeld en onoverzichtelijk ervaren
4. Sommige BTW-regels worden slecht uitgelegd en als te complex ervaren

5. De VAR, de verklaring arbeidsrelatie, wordt door zelfstandigen als onduidelijk ervaren en men is er teveel tijd aan kwijt
6. Zzp'ers ervaren administratieve lasten van de KvK, terwijl deze er juist zou moeten zijn om hen te faciliteren
7. Zzp'ers ervaren dat de inschrijving registers en bedrijfsschappen teveel administratieve lasten met zich meebrengen
8. Er zijn te veel verschillen bij het aanvragen van vergunningen, tussen de verschillende gemeenten. Formulieren zijn onduidelijk en men kan er alleen tijdens kantooruren terecht

Tabel 3: top 8 knelpunten regeldruk zzp'ers; enquête onder zzp'ers juli 2011

Het zzp-actieplan komt de komende maanden verder tot stand langs onderstaande 3 sporen. Het kabinet heeft hierbij het doel zoveel mogelijk van de knelpunten van de zzp'ers op te lossen en zo te komen tot een actieplan zzp:

- Realisatie van 'quickwins' in communicatie (heldere toelichting /uitleg van de regels) en mogelijk een interactieve webmodule naar Engels voorbeeld voor de VAR. Hiertoe wordt een communicatiepanel met zzp-ers opgezet. (Knelpunten 3, 4 en 5)
- Het kabinet heeft een aantal verbeteringen in gang gezet waar zzp-organisaties bij worden betrokken, bijvoorbeeld: het streven om een 'verklaring uitsluitend zakelijk gebruik' voor bestelauto's in te voeren (knelpunt 1), onderzoek naar mogelijke vereenvoudigingen in de VAR (knelpunt 5) en de kleine ondernemersregeling (knelpunt 4 BTW)
- Knelpunten waar de belangen uiteen lopen zullen worden onderzocht om tot oplossingen te komen. Zo komt het kabinet in de eerste helft van 2012 met een verkennende nota over de mogelijkheden van de winstbox. Het urencriterium kan dan mogelijk verdwijnen, waardoor de urenregistratie overbodig is geworden (knelpunt 2). Ook voert het kabinet een verkenning naar de modernisering van bedrijfsschappen uit (knelpunt 7). Zzp-organisaties worden betrokken bij onderzoek naar deze oplossingen.

MKB Barometer

Tijdens de begrotingsbehandeling 2010 van het ministerie van EL&I is aan de Tweede Kamer toegezegd dat er een MKB-indicator wordt opgezet en dat de 'vijf van Verhoeven' hierbij worden betrokken. MKB-NL heeft inmiddels het initiatief genomen voor het uitbrengen van een jaarlijkse MKB-groeibarometer, waarvan de door Verhoeven genoemde punten een belangrijk onderdeel zullen uitmaken. Dit najaar verschijnt deze groeibarometer voor het eerst; de Tweede Kamer zal naar aanleiding daarvan worden geïnformeerd.

2.4. Voorkomen nieuwe regeldruk

Betugelen van de regeldruk betekent niet alleen de bestaande regelvoorraad aanpakken, maar ook nieuwe regeldruk voorkomen. Daarom is aandacht voor mogelijke regeldrukeffecten vóórdat een wet tot stand komt belangrijk. Die aandacht moet dus een vaste plaats hebben in het proces van totstandkoming van nieuwe regelgeving.

Integraal Afwegingskader (IAK)

De structuur van het IAK, in de vorm van zeven logisch op elkaar voortbouwende vragen die bij ieder voorstel tot beleid of regelgeving van belang zijn, maakt het mogelijk alle informatie die nodig is voor een voorstel stapsgewijs te verzamelen en af te wegen zonder zaken over te slaan of dubbel te doen. Regeldruk is daarbij een vanzelfsprekend element. Omdat alle belangrijke informatie bekend is kan beter worden beoordeeld of de regeldrukeffecten van een wetsvoorstel acceptabel zijn en in de juiste verhouding staan tot de baten van het voorstel.

Het IAK wordt inmiddels gebruikt. Departementen zorgen ervoor dat hun wets- en beleidsvoorstellen adequaat antwoord geven op de zeven centrale IAK vragen en voldoen aan de verplichte kwaliteitseisen die in het IAK zijn opgenomen. Daarvoor staat de departementen een aantal digitale hulpmiddelen ter beschikking.

Commissie voor Effecttoetsing (CET)

Voorstellen met grote effecten, waarvan de impact op de samenleving een extra toets rechtvaardigt, worden besproken in de ambtelijke Commissie voor Effecttoetsing (CET). De CET beoordeelt of de effecten van beleid- en wetsvoorstellen met substantiële gevolgen voor de samenleving op een ordentelijke wijze in kaart zijn gebracht. De CET gebruikt als toetskader de verplichte kwaliteitseisen en vragen uit het IAK. De CET is 1 september van start gegaan en maakt binnenkort bekend welke voorstellen zij zal toetsen.

ACTAL

Het instellingsbesluit Actal is inmiddels gepubliceerd. Het nieuwe college (bestaande uit Jan ten Hoopen, Eric Helder en Lili Doude van Troostwijk) is gestart met haar werkzaamheden. Actal is verantwoordelijk voor een steekproefsgewijze systeemtoetsing. Conform de moties Groot en Dijkgraaf kan Actal daarnaast ook op een beperkt aantal zware dossiers een ex ante toetsing doen en krijgt Actal bij de uitvoering hiervan, in overleg met bewindspersonen die het aangaan, toegang tot individuele dossiers. Met het adviseren over concrete signalen uit het bedrijfsleven over de mogelijkheden om regeldruk te verminderen neemt Actal ook de rol van de Commissie Regeldruk Bedrijven over. Zo nodig past Actal daarbij ook 'naming and shaming' toe. Naar wens van de Tweede Kamer heeft het kabinet besloten om Actal een permanente status te geven. Een wetsvoorstel is in voorbereiding en zal zo spoedig aan de Tweede Kamer worden aangeboden.

Nieuwe regeldruk uit de Tweede Kamer

Soms vormt de Tweede Kamer de bron van nieuwe regeldruk. Uit initiatiefwetgeving en amendering van wetgeving kan regeldruk voortkomen, maar ook bijvoorbeeld uit wensen van de Tweede Kamer die leiden tot meer vergunningen, controle en toezicht. Het is zaak dat ook de Tweede Kamer zich rekenschap geeft van mogelijke toenames van regeldruk door vooraf de effecten die voortvloeien uit gewenste nieuwe regels mee te wegen.

Regeldruk uit het bedrijfsleven zelf

Het komt voor dat nieuwe regeldruk ontstaat door bedrijven zelf. Soms vraagt het bedrijfsleven om regels omdat die het optreden van bedrijven in het economisch en maatschappelijk verkeer kunnen vergemakkelijken. Soms worden regels door het bedrijfsleven, bijvoorbeeld in de kring van de eigen branche, omgezet in uitvoeringsaanwijzingen die vervolgens door individuele bedrijven als 'wet' worden overgenomen. Ook hier is het belangrijk dat mogelijke regeldruk verhogende effecten steeds in het oog worden gehouden.

Internetconsultatie

Internetconsultatie is een middel om stakeholders in een vroeg stadium te betrekken bij nieuwe wetgeving. Het vergroot de transparantie van het wetgevingsproces, verbetert de mogelijkheden voor publieke participatie en draagt bij aan de kwaliteit van wetsvoorstellen. Het is vooral effectief bij wet- en regelgeving die veel verandering brengt in rechten en plichten van burgers, bedrijven en instellingen of die grote gevolgen heeft voor de uitvoeringspraktijk.

Het kabinet wil internetconsultatie vaker inzetten bij de voorbereiding van wetgeving, als aanvulling op de bestaande consultatiepraktijk. Het kabinet heeft dit besloten op basis van de ervaringen in het tweejarige rijksbrede experiment via www.internetconsultatie.nl. De afweging om internetconsultatie in te zetten moet een departement zelf maken in het kader van vraag 2 uit het IAK: 'wie zijn betrokken'. Verkend wordt of internetconsultatie ook ingezet kan worden voor beleidsvoorstellen.

Lex silencio positivo (LSP)

Op 1 januari 2012 treedt het wetsvoorstel van rechtswege verleende vergunning in werking. Hierin is de toepassing van de automatische vergunningverlening voor een 30-tal vergunningstelsels vastgelegd. Denk aan bepaalde kansspel-vergunningen en sommige vrijstellingen belastingplicht voor motorrijtuigenbelasting. Daarnaast wordt bij het in het leven roepen van nieuwe vergunningstelsels telkens bezien of het principe van automatische vergunningverlening kan worden toegepast.

Vaste verandermomenten (VVM)

Nieuwe of gewijzigde wet- en regelgeving treedt zoveel mogelijk in werking op de vaste inwerkingtredingdata met inachtneming van een inwerkingtredingstermijn van minimaal twee maanden. Om dit goed te kunnen monitoren en eind 2012 te kunnen evalueren is het digitale loket voor het publiceren van wet- en regelgeving uitgebreid met een aantal monitoringsvragen.

3. Meer gemak met regels

Regels zijn soms nodig, dat wordt door niemand betwist. Van belang is dan wel dat het voor ondernemers zo goedkoop en gemakkelijk mogelijk is om deze regels uit te voeren. Het gaat hierbij om efficiënte uitwisseling van de (verplichte) gegevens tussen bedrijfsleven en overheid, een betere dienstverlening en toezicht op basis van verantwoord vertrouwen.

3.1. Vereenvoudigde en eenmalige gegevensvastlegging.

Ondernemers moeten nu nog regelmatig informatie bij verschillende overheden aanleveren via processen die niet op elkaar zijn afgestemd. In de Digitale Agenda.nl (gelanceerd mei 2011) is een aantal acties aangekondigd die er op gericht zijn om voor veel voorkomende transacties de gegevensuitwisseling te vereenvoudigen.

Ondernemingsdossier

Het Ondernemingsdossier richt zich op het eenmalig vastleggen van informatie door een bedrijf en meervoudig gebruiken door overheden (rijk en mede-overheden). Bedrijven slaan gegevens waar in het kader van vergunningverlening, meldingen en toezicht om gevraagd wordt eenmalig digitaal op in hun dossier en machtigen overheden deze in te zien. In nauw overleg met het bedrijfsleven is gekozen voor een stap-voor-stap aanpak. Vanaf het vierde kwartaal 2011 wordt het Ondernemingsdossier ingevoerd in de koploperbranches horeca, recreatie en rubber- en kunststofindustrie. Gestart wordt met de invoering in minimaal 20 gemeenten en twee rijksinspecties. Het betreft gemeenten waarin bedrijven uit deze sectoren gevestigd zijn, voor de horeca is dit onder meer de 4 grootste gemeenten (G4).

Een breed bestuurlijk draagvlak is nodig om de invoering van het Ondernemingsdossier te laten slagen. Conform de eerdere toezegging aan de Tweede Kamer tijdens het AO regeldruk van 10 februari 2011 is in overleg met de koploperbranches en VNO-NCW/MKB-Nederland besloten tot het instellen van een overleg op bestuurlijk niveau. Dit Beraad Ondernemingsdossier heeft als taken het realiseren van een toereikend bestuurlijk draagvlak, het bewaken van de consistentie van de aanpak, opschaalbaarheid en toekomstbestendigheid en het beheersen van het tempo van de invoering. Voorzitter is mevr. Peijs en de leden zijn afkomstig uit bedrijfsleven en overheid. Het Beraad is in het derde kwartaal van 2011 gestart.

Na evaluatie begin 2012 wordt besloten in hoeverre voor de periode 2012-2014 de aanpak wordt verbreed. Onderdeel van de besluitvorming is een behoefteonderzoek bij andere (top)sectoren. Hiermee wordt invulling gegeven aan de motie Verhoeven/Braakhuis, d.d. 17 februari 2011.

Standard Business Reporting (SBR)

In juni 2011 hebben minister Verhagen en staatssecretaris Weekers, op unaniem advies van het publiek-private SBR Beraad, besloten dat Standard Business Reporting (SBR) dé standaard wordt voor de elektronische financiële verantwoordingsrapportages van ondernemingen aan de Belastingdienst, de KvK en het CBS. Dit draagt bij aan een vereenvoudigde en eenmalige gegevensvastlegging voor bedrijven: de zo in de bedrijfsadministratie vastgelegde gegevens zijn door ondernemers meervoudig te rapporteren aan diverse uitvragende partijen, zoals de Belastingdienst of de bank. Bij het uitvragen en verwerken van die informatie worden ook processen en technieken gestandaardiseerd. Om te beginnen geldt dit per 2013 voor de Inkomstenbelasting en de Vennootschapsbelasting; in de loop van 2014-2015 volgen andere aangifte-stromen, het deponeren van jaarrekeningen en specifieke statistiekopgaven.

Electronische facturering

'Door gebruik te maken van elektronische facturering is het proces veel eenvoudiger geworden. De facturen gaan over minder schijven en wij hoeven geen printwerk meer uit te voeren. We verbruiken hierdoor veel minder papier. Naast het economische aspect is dit ook nog eens goed voor het milieu'.

Dhr. H. Nooijen. Teamleader Credit Control, ING Carlease

Slim Geregeld, Goed Verbonden

Met het programma "Slim geregeld, goed verbonden" ondersteunt het kabinet samenwerkingsverbanden tussen overheden en bedrijven bij het verminderen van regeldruk. Op verzoek van het bedrijfsleven worden gezamenlijk specifieke knelpunten in kaart gebracht en voorzien van oplossingen door slimmere organisatie van informatie-uitwisseling. Voorbeelden van deze ketenaanpak liggen op het terrein van milieu en omgeving, agrofood en logistiek. Zo is in samenwerking tussen het bedrijfsleven en gemeenten voor de aanvraag van bouwvergunningen de Vergunningversneller ontwikkeld. Bouwondernemers kunnen hiermee goed inschatten of een vergunningaanvraag kansrijk is en de Vergunningversneller ondersteunt hen bij het aanvragen waardoor de ondernemer sneller kan gaan bouwen. Dit bespaart kosten voor zowel ondernemers als gemeenten.

Op het terrein van asbesttoezicht verminderen de toezichtlasten door een goede, gestructureerde informatie-uitwisseling tussen toezichthouders mogelijk te maken. Hierdoor kan beter worden beoordeeld door toezichthouders welke bedrijven wel en niet geïnspecteerd moeten worden. Dit maakt risico-gebaseerd toezicht mogelijk, hierdoor verminderen de toezichtlasten van goedwillende ondernemers. Dit gebeurt in samenhang met het Programma Informatieuitwisseling Milieuhandhaving (PIM) dat zich in de breedte richt op een effectieve informatieuitwisseling tussen de Regionale Uitvoeringsdiensten (RUD), andere toezichthouders, OM en politie.

In de kalverketen werken de betrokken bedrijven en overheden aan vermindering van toezichtlasten voor ondernemers door betere benutting van de voedselketeninformatie en vernieuwing van toezicht in de gehele kalverketen. Voedselveiligheid is hierbij het uitgangspunt, echter nadrukkelijk ook in samenhang met dierenwelzijn en diergezondheid. Diverse bedrijven verzamelen dezelfde gegevens en leveren deze aan bij de overheid. Momenteel wordt door de betrokken bedrijven en overheden gewerkt aan de digitalisering en vereenvoudiging van deze gegevens zodat de uitwisseling hiervan sneller en beter kan. Hierdoor worden de administratieve lasten vermindert en risicogebaseerd toezicht mogelijk gemaakt.

De concrete maatregelen

Hieronder worden enkele maatregelen beschreven die met behulp van ICT/digitalisering bijdragen aan meer gemak met regels, en bijdragen aan de reductie van administratieve lasten.

Vereenvoudigde winstaangifte inkomstenbelasting op basis van XBRL

Voor de inkomstenbelasting zal een vereenvoudigde aangifte gebaseerd op XBRL op termijn leiden tot een reductie van € 161,5 mln.

ICT ontwikkelingen fysiotherapie

Fysiotherapie: vanaf 2011 worden kwaliteitsindicatoren digitaal aangeleverd i.p.v. op papier (administratieve lasten reductie € 5,4 mln.).

Elektronische aangifte van overlijden

Als gevolg van het wetsvoorstel Elektronische dienstverlening burgerlijke stand krijgen uitvaartondernemers de mogelijkheid om elektronisch aangifte te doen van overlijden en om ook het verlot tot begraven of crematie elektronisch te verkrijgen. Hiermee besparen uitvaartondernemers naar verwachting € 3 miljoen.

3.2 Betere dienstverlening

De dienstverlening van de overheid is een belangrijke factor bij de door bedrijven ervaren regeldruk, zo blijkt ook recent uit de agenda's van de topsectoren. Langdurige besluitvormingsprocessen, overschrijden van termijnen, klantvriendelijke houding, tegenstrijdige signalen, versnipperde of onvolledige informatievoorziening en onduidelijke procedures leiden tot irritaties en jagen bedrijven op kosten.

Recht op elektronisch zakendoen

Het kabinet wil bedrijven een breed recht op elektronisch zakendoen geven. Hiermee wordt vastgelegd dat de overheidsdienstverlening aan ondernemers wordt gedigitaliseerd en onder welke voorwaarden dit gebeurt. Dat maakt het voor ondernemers makkelijker om langs elektronische weg hun zaken met de overheid af te handelen. Met dat recht ontstaat een plicht voor overheden om klaar te zijn voor de afhandeling van digitale transacties, waaronder ook eFacturieren. De verkenning naar de condities waaronder een breed recht op elektronisch zakendoen ingevoerd kan worden, wordt dit jaar nog afgerond.

In dit verband wordt ook vermeld dat het kabinet de mogelijkheden van een verdere digitalisering van het proces van de overdracht van vastgoed en de vestiging van hypotheeklen wil verkennen en stimuleren.

Bewijs van Goede Dienst (BvGD)

Het Bewijs van Goede Dienst is een succesvol dienstverleningsinstrument gebleken omdat het van buiten naar binnen werkt. Het bedrijfsleven geeft immers zelf aan op welke punten de dienstverlening verbeterd moet worden zonder alleen maar met klachten te komen.

Op dit moment zijn 144 gemeenten bezig met het BvGD-traject of hebben een certificaat ontvangen. Deze 144 gemeenten hebben in totaal 54% van de Nederlandse bedrijven binnen hun gemeentegrenzen. Het Bewijs van Goede Dienst wordt ook door de 10 belangrijkste rijksuitvoeringsorganisaties voor ondernemers en voor andere medeoverheden ingevoerd. De laatste organisaties ronden het traject dit jaar af. Het is de bedoeling om in de toekomst het BvGD-traject uit te breiden naar alle provincies, waterschappen, rijksinspecties en andere voor het bedrijfsleven relevante uitvoeringsorganisaties.

Door VNO-NCW, MKB-NL en de Kamer van Koophandel wordt veel belang gehecht aan een permanente inbedding van het BvGD-instrument binnen overheidsorganisaties. Deze organisaties vragen om een verlenging van de ondersteuning voor het Bewijs van Goede Dienst. Alvorens hierover een besluit te nemen wordt de werking van de eerdere voucherregeling Bewijs van Goede Dienst geëvalueerd. Mede op basis van de evaluatie en overleg met de medeoverheden zal dan worden bezien welke aanvullende maatregelen nodig zijn om te bereiken dat meer gemeenten het bewijs van goede dienst invoeren.

Antwoord voor Bedrijven

Antwoord voor bedrijven maakt ondernemers via de website wegwijs in regels, vergunningen en subsidies. Ook het meldpunt regeldruk voor ondernemers is hier te vinden. Niet alleen van de rijksoverheid, maar van alle overheden. Daarbij is de behoefte van de ondernemer altijd uitgangspunt. In mei is het bijbehorende ondernemersplatform gelanceerd. Hier maakt de ondernemer zijn eigen portal aan, waar hij kan instellen dat alleen die overheidsinformatie (omtrent regels, vergunningen en subsidies) getoond wordt die voor hem van toepassing is. Een horeca-ondernemer krijgt zo direct informatie voor de horecabranche te zien en niet over andere branches. Tevens kan de ondernemer op deze portal ook andere informatie toevoegen, bijvoorbeeld van zijn branchevereniging. Het ondernemersplatform vormt een belangrijke bouwsteen voor het digitale ondernemersplein.

3.3. Toezicht en vertrouwen

Selectiever en risicogestuurd rijkstoezicht

Het kabinet voert de zogenaamde 'inspectievakantie' in. Dit houdt in dat een bedrijf maximaal 2 bezoeken per jaar krijgt indien dat bedrijf drie jaar lang goed naleefgedrag heeft laten zien. Het begrip 'maximaal' impliceert dat het aantal bezoeken ook minder dan 2 kan zijn. Tegelijk geldt dat bedrijven die de regels niet goed naleven, te maken krijgen met intensiever toezicht. Ambitie van het Kabinet is dat rijksinspecties nagaan voor welke bedrijven het

Risicogericht rijkstoezicht

'Wij hebben ons de afgelopen jaren aan de regels gehouden, waardoor wij minder vaak door de toezichthouders worden bezocht. Dit is een goede ontwikkeling en realiseert een tijdsbesparing. Deze tijd steken wij in het veiliger maken van het themapark'
Dhr. R. Veugelers, Attractiepark Toverland

aantal inspecties kan verminderen. Overigens kunnen van de inspectievakantie worden uitgezonderd:

- bedrijven waar op grond van nationale en EU regelgeving (vooralsnog) een hoger aantal inspecties verplicht is gesteld
- bedrijven in een branche met een (aantoonbaar) verhoogd risico
- bedrijven die (tijdelijk) intensiever moeten worden geïnspecteerd n.a.v. incidenten of calamiteiten.

Vanaf 1 januari 2011 hebben de afzonderlijke rijksinspecties de inspectievakantie ingevoerd. Alle rijksinspecties hebben in hun gezamenlijke Meerjarenprogramma aangegeven welke stappen zij zetten zodat vanaf 1 januari 2012 ook de optelsom van hun inspectieactiviteiten leidt tot de inspectievakantie voor goed nalevende bedrijven. De rijksinspecties zullen ook in hun programmering voor 2012 verankeren op welke wijze zij op hun domeinen de inspectievakantie toepassen en maken daarover met andere rijksinspecties afspraken.

Een belangrijk instrument voor de effectiviteit van het toezicht is Inspectieview. Hiermee kunnen inspecties elkaars inspectiegegevens inzien. Kennis van de resultaten van andere inspecties ondersteunt het risicogericht inspecteren. Ook lokale inspecties kunnen van deze voorziening gebruik maken. Op dit moment biedt Inspectieview toegang tot de gegevens van de Arbeidsinspectie en (sinds medio dit jaar) ook van Inspectie Verkeer en Waterstaat en de Vrom-Inspectie. De overige rijksinspecties waarmee bedrijven te maken hebben volgen uiterlijk eind dit jaar.

Samenwerking met lokale toezichthouders

Naast maatregelen gericht op samenwerking, afstemming en bundeling op het niveau van de rijksinspecties is het kabinet met medeoverheden in overleg over hun inzet bij de verbetering van toezicht in de keten. Medeoverheden hebben een eigen verantwoordelijkheid om het toezicht binnen en tussen de eigen gemeentelijke- of provinciale organisatie efficiënter en effectiever te organiseren. Zoals de Commissie Regeldruk Bedrijven in haar advies van 14 april 2011 benadrukt, is samenwerking tussen alle bestuurslagen nodig om toezicht meer vanuit het perspectief van de onder toezicht gestelde te organiseren en de beschikbare capaciteit te richten op grootrisico bedrijven/branches en bedrijven die de regels niet goed naleven. Met de ontwikkeling van het landelijk netwerk van de Regionale Uitvoeringsdiensten (RUD's) wordt op het gebied van milieu en omgevingsrecht de samenwerking al een forse impuls gegeven. Dit netwerk dient per 1 januari 2013 operationeel te zijn. Deze RUD's, die werken als een shared service voor meerdere overheden, bundelen en kennis en kunde en zijn in staat tot een meer uniforme toepassing van regels hetgeen belangrijk is vanuit het oogpunt van een gelijk speelveld.

Tussen rijk, VNG, IPO en UWW worden dit najaar op koepelniveau afspraken gemaakt over de inzet op toezicht als onderdeel van een breder pakket aan maatregelen voor vermindering van regeldruk. Inzet daarbij is dat rijk en medeoverheden hun toezicht organiseren langs de lijnen van de Kaderstellende Visie op Toezicht, die het Kabinet in het voorjaar 2012 actualiseert en waarin onder andere wordt ingegaan op de principes van risicogericht en selectief toezicht. Lokale toezichthouders zullen inspectiegegevens over naleefgedrag en risico's van bedrijven verzamelen en uitwisselen, niet alleen tussen de eigen organisatieonderdelen maar ook met de rijksinspecties. Toezichthouders kunnen daarbij aansluiten op het zogenaamde ondernemingsdossier, waarmee toezichthouders digitaal toegang krijgen tot gegevens van ondernemers over bv. vergunningen en naleefgedrag.

Naast de bestuurlijke afspraken op koepelniveau start het kabinet met het bedrijfsleven en lokale toezichthouders een aantal nieuwe initiatieven voor integraal risicogericht toezicht in specifieke branches. Het bedrijfsleven heeft voorgesteld om daarbij te starten op het domein horeca, omdat ondernemers in die branche meer dan in andere branches ervaren dat inspecteurs onnodig vaak (en niet afgestemd) over de vloer komen. Op deze wijze wordt een begin gemaakt met de geleidelijke uitbouw van de inspectievakantie op rijksniveau naar medeoverheden.

Meldpunt inspectievakantie

Bedrijven die vinden dat hun bedrijf nog steeds onnodig vaak wordt geïnspecteerd, kunnen dit vanaf 1 juli jongstleden melden via www.antwoordvoorbedrijven.nl. Betrokken inspectiediensten worden daarmee in staat gesteld hun toezichtregime aan het bedrijf toe te lichten. Deze signalen van de bedrijven gebruiken de inspecties om hun toezicht nog selectiever en risicogerichter te organiseren. In de volgende voortgangsrapportages doet het kabinet verslag van het aantal meldingen.

Concrete projecten ter vermindering toezichtlasten

De toezichtlasten in de domeinen vleesketen, ziekenhuizen en transport worden verminderd o.a. door de invoering van systeemtoezicht, het (her)gebruik van digitaal vastgelegde gegevens van bedrijven en inspecties en een meer integrale aanpak van inspecties. De maatregelen komen in samenwerking met het bedrijfsleven tot stand. Het pakket maatregelen leidt tot een administratieve lastenreductie van ca. € 12,5 mln. in 2012 oplopend tot ca. € 25 mln. in 2015, waarbij het effect vooral merkbaar zal zijn voor de goed nalevende bedrijven.

Vertrouwen en experimenteer ruimte

Eén van de adviezen die het kabinet ontving voor de aanpak van de regeldruk was dat van de Commissie Regeldruk Bedrijven om een aanpak te ontwikkelen vanuit vertrouwen in de professionaliteit van ondernemers.

Het kabinet werkt voor bedrijven die vanuit een professionele werkwijze en governance de borging van publieke belangen kunnen garanderen, aan een vereenvoudiging van de regels en het toezicht. Dezelfde wettelijke normen en kaders blijven daarbij onverminderd van kracht, maar de bedrijven krijgen ruimte voor een eigen invulling daarvan en meer flexibiliteit om in te spelen op veranderende marktomstandigheden. De bedrijven dragen een eigen verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid voor de invulling en naleving van deze wettelijke kaders. Toezichthouders kunnen zich zo meer toeleggen op de risicovolle bedrijven en hun activiteiten.

Voor een meer concrete invulling en verdere verkenning van deze nieuwe benadering zijn pilots gestart in het Rotterdamse havengebied, de chemische industrie en de horeca. Deze pilots moeten de mogelijkheden in de praktijk verkennen en een contourenschets van de bijbehorende vertrouwensovereenkomsten tussen de overheid en de deelnemende bedrijven opleveren.

Aan de hand van deze pilots zal een stuurgroep het kabinet in het voorjaar van 2012 een advies uitbrengen over de concrete mogelijkheden van deze vertrouwensaanpak in algemene zin en een verdere uitrol van deze aanpak.

De pilots

- In het havenproject gaat het om de vraag of een efficiënter gebruik van de schaarse ruimte kan worden gemaakt. Het Rotterdamse havenbedrijf krijgt op basis van vertrouwen meer ruimte voor het ruimtelijk inpassen van risicovolle en niet-risicovolle activiteiten. Als basis hiervoor wordt de al bestaande wettelijke mogelijkheid om te komen tot integrale veiligheidscontouren maximaal benut. Deze pilot wordt in het najaar 2011 afgerond. Een veelgenoemd voorbeeld van het verminderen van de regeldruk voor bedrijven is de beoogde koepelvergunning voor de Tweede Maasvlakte, die momenteel wordt verkend. De uitkomsten van deze pilot zouden als bouwstenen voor een eventuele koepelvergunning kunnen dienen.
- Bij de chemische industrie draait het om de externe veiligheid en de arboveiligheid bij de chemische productiebedrijven. Verkend wordt welke afspraken in de sfeer van de regels, de vorm van het toezicht en de handhaving gemaakt moeten worden om bedrijven beter in staat te stellen om gericht te sturen op het beheersen van risico's. Deze pilot wordt in 2011 nog afgerond.
- Bij het horecaproject wordt gekeken naar de mogelijkheid om een vertrouwensaanpak bij de vergunningverlening te introduceren en op basis hiervan een landelijke richtlijn te introduceren. Startpunt is daarbij dat structureel goede nalevers onder de horecabedrijven meer ruimte krijgen binnen de bestaande horecaregels en het toezicht daarop. Het model

voor deze vertrouwensaanpak in de horeca komt na de zomer beschikbaar. Ook zal worden gekeken naar mogelijke raakvlakken met de ontwikkeling van het ondernemingsdossier.

Right to Challenge

Een meer passende invulling van de wettelijke kaders staat ook centraal bij het project 'Right to Challenge'. Hierbij krijgen bedrijven, burgers, professionals, (uitvoerings)instanties en medeoverheden de ruimte om alternatieven voor bestaande wet- en regelgeving aan te dragen om zo te komen tot een effectievere (betere kwaliteit) en efficiëntere (minder kosten) uitoefening van de primaire publieke taak. Deze alternatieven kunnen de vorm hebben van innovatieve projecten, vereenvoudigde procedures of een vermindering van de regeldruk.

Organisaties die kunnen aantonen dat regelgeving, of de uitvoering en handhaving ervan, een efficiënte en effectieve uitvoering van hun taken belemmert en tevens een alternatief hebben voor een betere uitvoering, kunnen een verzoek indienen om met dit alternatief aan de slag te gaan. Als daardoor het algemeen belang niet wordt geschaad en de taken conform het doel van de wet worden uitgevoerd, zal de overheid, eventueel na een experimenteerperiode, beoordelen hoe het alternatief gerealiseerd kan worden.

Niet altijd zal het gaan om het wijzigen van wet- en regelgeving; in veel gevallen zal het gaan om een andere of betere handhaving of toepassing van de regels. Indien het gaat om het wijzigen of tijdelijk niet van toepassing laten zijn van regelgeving is de inzet om zoveel mogelijk gebruik te maken van reeds beschikbare experimentbepalingen in de wetgeving en hier bekendheid aan te geven. Bij een succesvol experiment wordt bezien of de wetgeving permanent wordt aangepast. De inzet van 'Right to Challenge' kan zo een substantiële bijdrage leveren aan de compacte overheid met meer ruimte voor de samenleving.

De ministeries van BZK en EL&I zullen in overleg met de verantwoordelijke vakdepartementen vanaf dit najaar starten met 10 tot 15 pilots. Aan de hand van de ervaringen met deze pilots wordt bezien op welke wijze de 'Right to Challenge' voor de toekomst duurzaam vorm kan worden gegeven.

Praktijktoets BAG

In het AO van 10 februari 2011 over het programma regeldruk is toegezegd om mogelijke willekeur door inspecteurs ten aanzien van registratie van recreatieobjecten in het BAG-register op te pakken. De BAG (Basisregistratie Adressen en Gebouwen) is een registratie waarin gemeentelijke basisgegevens over alle gebouwen en adressen in Nederland worden verzameld. Doel daarvan is de overheidsdienstverlening te verbeteren door belangrijke gegevens over gebouwen binnen de overheid te delen. Over een paar jaar hoeft de overheid daardoor veel gegevens nog maar één keer op te vragen. Dit bespaart bedrijven en burgers tijd en moeite. Het ministerie van I&M voert dit najaar, in overleg met branchevereniging RECRON, een praktijktoets uit op consequente omgang van inspecteurs met de BAG-definities ten aanzien van recreatieobjecten.

4. Andere bestuurslagen

Medeoverheden

Gemeenten zijn voor veel bedrijven het eerste contact met de overheid. Gemeenten zijn autonoom, zij voeren naast hun eigen regels ook veel rijksregels en (bijbehorende) toezichttaken uit. De manier waarop gemeenten hun taken uitvoeren is gezichtsbepalend voor de overheidsdienstverlening aan bedrijven. Dat geldt ook voor provincies en waterschappen. Het kabinet zet in op de volgende zaken:

- regeldrukvermindering bij medeoverheden; het streven is een vermindering van 5% administratieve lasten per jaar
- betere dienstverlening van de medeoverheden aan het bedrijfsleven
- inzet van ICT om dienstverlening te vereenvoudigen
- verbeteren lokaal toezicht

De vorige kabinetsperiode zijn in een gezamenlijk programma Minder Regels Meer Service (MRMS) afspraken gemaakt over het verminderen van regeldruk. Momenteel wordt gewerkt aan een mogelijk vervolg op dit programma. Hierbij zet het kabinet in het kader van het Programma Regeldruk Bedrijven in op het maken van afspraken met gemeenten, opdat zij o.a. het Bewijs van Goede Dienst invoeren, de lokale effectentoets toepassen, Lex Silencio in lokale wet- en regelgeving invoeren en de indieningvereisten verminderen op basis van het principe dat het bevoegde gezag alleen informatie aan bedrijven vraagt die ze niet al bezit en ook niet zelf kan opvragen. Een vervolgprogramma kan worden gezien als nadere invulling van de bestuursafspraken 2011-2015 tussen Rijk, VNG, IPO en UvW.

Het snijvlak tussen ICT en regeldrukvermindering, bijvoorbeeld het verder realiseren van e-factureren door gemeenten, blijft een punt van aandacht voor het kabinet. Ook zal het kabinet met behulp van de Kamers van Koophandel de ontwikkelingen op het gebied van regeldruk bij gemeenten monitoren en een kennisadviesfunctie invullen. Verder wordt een website ingericht waarop best practices van gemeenten worden gepresenteerd en waar gemeenten kennis kunnen uitwisselen.

In het AO van 10 februari 2011 is gesproken over het zogenaamde nachtregister dat de gastvrijheidssector bij veel gemeenten moet invullen. In april waren er nog circa 32 gemeenten die een papieren nachtregister eisten, terwijl bedrijven veel eenvoudiger informatie kunnen geven als ze de gegevens uit de eigen administratie kunnen gebruiken. De RECRON heeft deze gemeenten gevraagd het nachtregister op lastenarme wijze toe te passen.

Europa

Met betrekking tot EU-gerelateerde onnodige regeldruk, zet Nederland in op 3 prioriteiten:

1) EU-vervolgprogramma na 2012

De Nederlandse inzet in Europa is een ambitieuze voortzetting na het voorjaar van 2012 van het lopende programma ter vermindering van de administratieve lasten voor bedrijven met 25%, idealiter gekoppeld aan sectorale targets voor meer merkbare resultaten op nationaal niveau. De Europese Commissie heeft in haar lopende programma voorstellen gedaan die de administratieve lasten voor bedrijven in totaal met 31% zouden moeten verminderen (met name met betrekking tot BTW en uitzonderingsmogelijkheden voor micro-entiteiten bij jaarrekeningverplichtingen).

Een recent voorbeeld van een stap naar succes om EU-regeldruk merkbaar te verminderen is het besluit tot versterkte samenwerking door 25 lidstaten op het gebied van unitaire octrooibeschermt. De deelnemende lidstaten hebben onlangs een principeakkoord (gemeenschappelijke benadering) bereikt over een voorstel dat het mogelijk maakt om unitaire werking aan een Europees octrooi toe te kennen. Op dit moment valt een Europees octrooi nog uiteen in een bundel nationale octrooien, met als gevolg veel bureaucratie en hoge kosten voor o.a. vertalingen. Tevens wordt momenteel gewerkt aan het creëren van een gemeenschappelijk systeem voor de octrooirechtspraak. Dit pakket zal leiden tot een aanzienlijke vereenvoudiging en kostenreductie voor het bedrijfsleven. Nederland zet bij de onderhandelingen in de EU actief in op een zo spoedig mogelijke aanname van het pakket.

Een ander recent voorbeeld betreft het bereikte akkoord over de uitzondering van micro-entiteiten bij de jaarverslaglegging. Hierdoor kunnen ondernemers bijvoorbeeld voor het opstellen van de jaarrekening en de aangifte van de vennootschapsbelasting dezelfde gegevens gebruiken. Dit geldt voor ondernemingen die in twee opeenvolgende jaren voldoen aan twee van deze drie criteria: minder dan € 500.000 op de balans, minder dan € 1 mln. inkomsten en gemiddeld minder dan tien werknemers. Zodra deze maatregel in nationale regelgeving is geïmplementeerd kan dit naar schatting een administratieve lastenreductie opleveren van € 60 tot 80 mln.

Via de Raden wordt blijvend ingezet op verdere vereenvoudiging binnen prioritaire AL-dossiers als company law/jaarrekeningverplichtingen, statistieken/Intrastat, aanbesteden, arbo en transport. Hierbij wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de voorgenomen herzieningen door de Europese Commissie, bijvoorbeeld bij de herziening van de aanbestedingsrichtlijnen die voor eind dit jaar staat gepland en de herziening van de richtlijn accounting. Ook bij het tot stand komen van de Europese financieringsprogramma's zoals het Gemeenschappelijk Landbouw Beleid (GLB), de structuurfondsen en de onderzoeks- en innovatieprogramma zet Nederland zich sterk in voor verdere terugdringing van administratieve lasten voor deelnemers.

2) Verbreding huidig EU-programma naar nalevingskosten

Gestreefd wordt naar een gerichte uitbreiding van het bestaande AL-programma naar andere belastende kosten van regelgeving en dan vooral de substantiële EU-gerelateerde onnodige nalevingskosten. Inzet is via een offensieve strategie te komen tot een EU-kader voor nalevingskosten in 2014 voor tenminste de meest substantiële domeinen. Belangrijkste aandachtspunt voor Nederland zijn de verwachte substantiële toenames van EU-gerelateerde nalevingskosten binnen de domeinen 'Infrastructuur en Milieu' en 'Financiële Markten'. Grote uitdaging is echter het zeer ongunstige krachtenveld in Europa als het gaat om agendering van nalevingskosten. De Europese Commissie en de meeste lidstaten zien vooralsnog weinig heil in de aanpak van nalevingskosten. Het Verenigd Koninkrijk en Nederland zijn momenteel de enige lidstaten die een nationale aanpak van nalevingskosten kennen.

Het is van groot belang om substantiële nieuwe regeldruk in een zo vroeg mogelijk stadium te identificeren en gedurende de besluitvorming tot een minimum te beperken samen met gelijkgezinde lidstaten. Naast aandacht voor substantiële regeldrukeffecten in BNC-fiches wordt op meer systematische wijze ingezet op een vroegtijdige vertaling en monitoring van in potentie substantiële regeldrukeffecten voorafgaand aan publicatie van Commissievoorstellen, zoals in kabinetsreacties op Europese groen- en witboeken. Zo wordt ex-ante via nationale effectentoetsen duidelijker wat wel en niet problematisch zou kunnen zijn op nationaal niveau en kan dit in de onderhandelingen worden ingebracht.

3) Agendering vermindering EU-toezichtlasten

Doel zijn EU-voorschriften die meer ruimte aan lidstaten bieden om bij toezicht een risicobenadering toe te passen. Lidstaten zouden hun toezicht moeten kunnen organiseren op basis van een gezamenlijke visie rondom een aantal kernprincipes van goed toezicht (vergelijk de kaderstellende visie op toezicht in Nederland). Uit een gezamenlijk strategisch rapport over 'Smart Regulation' dat Nederland vorig jaar met het VK en Denemarken heeft geschreven en uit recent Nederlands onderzoek naar EU-trends in toezicht wordt duidelijk dat de Europese Commissie geen overkoepelende integrale visie op toezicht heeft. Nederland werkt aan een strategie om de internationale agenda te beïnvloeden.

5. Tot slot

Het Programma Regeldruk Bedrijven bevat een omvangrijk pakket aan (voorgenomen) maatregelen. Dit zal de komende jaren tot een merkbare vermindering van administratieve lasten en nalevingskosten moeten leiden en tot meer gemak met regels. Een deel van maatregelen is al of zal op korte termijn worden gerealiseerd. Andere zullen eerst verder verkend moeten worden en vervolgens zal bekeken moeten worden welke concrete oplossingen mogelijk en haalbaar zijn. Daarbij zal ook het bedrijfsleven intensief worden betrokken.

Vanuit EL&I wordt intensief contact onderhouden met de departementen en wordt de voortgang van het programma bewaakt.

De Tweede Kamer zal twee keer per jaar over de voortgang en gerealiseerde maatregelen worden geïnformeerd.